Murat Moralı bağışıdır - 2012

500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2244

PERŞEMBE 6 EYLÜL 1979

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

SSCB Bilimler Akademisi
Leninellik ve
İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI DEVRİMCİ HAREKETİ
552 sayfa 125 lira
konuk yayınları
P.K. 748 İSTANBUL

Yorgancıoğlu: Boynuz kulağı geçti

MHP, AP'nin kurduğu Hür Genç'i ele geçirdi

- AP, Hür-Genç üyeliğini sürdüren gençleri partiden ihraç etti
- İhraç edilen Hür-Genç yöneticileri AP Genel Merkezi'ni bastı, 2 kişi yaralandı
- AP Gençlik Kolları, "Hür-Genç silahlı saldırıların yönetildiği bir örgüt oldu" diyor

● Celal BAŞLANGIÇ

İzmir — Adalet Partisi tarafından gençlik örgütü olarak kurulan Hür-Genç'in MHP'liler tarafından ele geçirilmesinden sonra, bu örgüt içersinde çalışmalarını sürdüren AP üyesi gençler partiden atıldı. AP Gençlik Kolları Hür-Genç'e karşı aktif mücadele kararı aldı.

1976 yılında gençlerin MHP ve MSP'ye gitmesini önlemek amacıyla AP tarafından kurdurulan Hür-Genç içinde bir süredir yoğun bir çalışma sürdüren MHP'liler, bu örgütün merkezini ve bir çok şubesini kısa sürede ele geçirdiler. Hür-Genç'te örgütlenen MHP'lilerin karşısına AP yanlısı gençlerle, Nurcu ve Süleymancı gruplar çıktı. Ancak MHP'liler yapılan kongreleri alarak örgütün Genel Merkezini ve bir çok şubesini ele geçirdiler.

MHP'nin sloganlarını ve marşlarını kullanan Hür-Genç yöneticilerinin bazıları AP Genel Merkezinin tepkisi üzerine partiden ihraç edildi. Buna tepki olarak AP Genel Merkezi'ni basan ihraç edilen kişiler 2 kişiyi yaraladılar. Olay üzerine Adalet Partisi, Hür-Genç ile tüm ilişkilerini kesme ve bu örgütün karşısına gençlik kollarını çıkarma kararı aldı.

Karardan sonra, AP Gençlik Kolları bir yandan Hür-Genç'e karşı aktif tavır alırken, bir yandan da, Hür-Genç içinde çalışmalarını sürdüren gençler de Adalet Partisinden atıldılar.

Konuyla ilgili soruları yanıtlamaktan kaçınan AP İzmir İl Başkanı Hayri Yorgancıoğlu «Yalnız şu kadarını söyliyebilirim ki, boynuzun kulağı geçtiğini gördük» dedi.

AP Gençlik Kolları'nın bir yönetim kurulu üyesi, Hür-Genç'i gençlik içinde fikir savaşımı vermek için kurduklarını, ancak, MHP'lilerin bu örgüt içinde etkin olmaya başlamasından sonra fikir mücadelesinin silahlı mücadeleye dönüştüğünü belirterek «MHP'liler genelde AP tabanına sızma planlarını ilk kez Hür-Genç üzerinde gerçekleştirmek istediler» diyecek sözlerini şöyle sürdürdü:

(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

Komando Gülcan 50 yıla mahkum oldu

- Tarsus'ta gözaltına alınanların sayısı 79'a yükseldi
- Eskişehir Eğitim Enstitüsünün TÖB-DER'li Müdür Yardımcısı ağır yaralandı

Haber Merkezi — Komando Mustafa Baki Gülcan 50 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Tarsus'ta gözaltına alınanların sayısının 79'u bulduğu bildiriliyor. Eskişehir Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı dövülerek ağır yaralandı. İzmir'de önceki gün gözaltına alınan yedi Dev-

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

İçişleri Bakanı polislere dernek kurma izni verilmeyeceğini söyledi

Ankara (THA) — İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş göreve devam ettiği takdirde polis örgütünde dernekleşmeye olanak vermeyecek yasal düzenlemeye gideceğini açıkladı. Polisin 657 sayılı Devlet Memurları yasasına tabi oldukları için dernek kurabildiklerini ifade eden Bakan yasalarında silahlı kuvvet oldukları belirtilen polis örgütünü bir silahlı kuvvet olarak ele alınması ve Türk Silahlı Kuvvetleri gibi özel yasa ile düzenleme yoluna gidilmesi gerektiğini ileri sürdü.

Polisin içinde bulunduğu yasal olanaklardan yararlanarak dernekleştirdikleri ve bir çok derneğin içine düştüğü gibi politik yöne gitmiş olabileceklerini belirten Hasan Fehmi Güneş polislerinde bu durumdan şikayetçi olduklarını iddia etti. Polis örgütü içinde sınırsız bir kardeşlik, sınırsız bir silah arkadaşlığının yayılması için tüm gücüyle çalıştığını da sözlerine ekleyen İçişleri Bakanı konuşmasını şöyle dürdürdü:

«POL-DER'lisi de, POL-BİR'lisi de, ya da derneksizi de hepsi bizim çocuklarımız-

(Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

CHP Küçük Kurultayı seçim taktiğini görüşüyor

- Ecevit parti örgütünden CHP dışındaki solla ayrılıklarını ortaya koymasını istedi
- Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen CHP Küçük Kurultay'ına gönderdiği mesajda, demokratik hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi ile Çalışma Bakanlığındaki antidemokratik uygulamaların sona erdirilmesi istendi

Haber Merkezi — CHP Küçük Kurultayı 14 Ekim Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme ve milletvekili ara seçimlerinde sürdürülecek taktiği görüşmek üzere dün Ankara'da toplandı.

Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in konuşmasıyla başlayan Küçük Kurultay'da CHP Genel Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan rapor okundu.

ECEVİT'İN KONUŞMASI

Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, 14 Ekim'de yapılacak senato üçte bir yenileme ve milletvekili ara seçimlerinin Türkiye'deki istikrarsızlığı ve «belirtisizlik görüntüsünü» ortadan kaldırmak bakımından önem taşıdığını belirterek, «seçimlerin siyasal dengе bakımından köklü bir değişiklik getireceğini sanmıyorum. Bir iktidar değişikliği olmayacaktır, hükümet değişmeyecektir» dedi.

Ecevit, dün toplanan CHP Küçük Kurultayını açarken yaptığı konuşmada, AP ve MHP'nin iktidar beklentisi içerisinde olduklarını kaydetmiş, «AP, Demokrat Partinin mirasını tüketmiş, MHP

(Devamı S. 7 Sü. 4'da)

Arafat, Mısır ve İsrail'i askeri blok kurmakla suçladı

Castro Konferansın açılış konuşmasında

- Irak, kalkınan ülkeler için uluslararası fon önerdi
- Yugoslavya Devlet Başkanı Tito, hareketin karşı karşıya bulunduğu sorunların çözümlenmesi üzerinde durdu
- Etiyopya Devlet Başkanı Mariam, Afrika'nın güneyindeki halklara sınırsız yardım önerdi

Haberi 7. Sayfada

Türk-İş İcra Kurulu hükümetle gerçel bir pazarlık içinde...

Türk-İş hükümetin yanıtını inceliyor

- Hükümet raporunun Türk-İş Genel Yönetim Kurulu'nda sevinç yaratması, hükümetin Türk-İş isteklerinin bazılarını kabul ettiği şeklinde yorumlandı

Rize, (THA) — Hükümet tarafından hazırlanan ve Türk-İş Genel Yönetim Kurulu'na gönderilen Rapor Özel Kurye ile dün Rize'ye ulaştırıldı ve görüşülmeye başlandı.

THA muhabirinin aldığı bilgiye göre yaklaşık 50 sayfayı bulan hükümetin raporu üzerindeki çalışmaları saat 9.00'

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Yeni yasama yılı bugün başlıyor

Ankara (Politika) — 20 Temmuz'da başlayan adli tatil dün akşam sona erdi. Yeni yasama yılı bugün yapılacak törenle başlayacak. Yargıtay Başkanı Cevdet Menteş'in konuşmasıyla başlayacak olan yeni yargı yılının ilk ve önemli olayı Yargıtay Başsavcı seçimi olacak. Bilindiği gibi MHP ile ilgili birikmiş olan dosyalar hakkında herhangi bir işleme girişmekten uzun süre çekinen Yargıtay Başsavcısı Kazım Akdoğan Ağustos ayı sonunda emekli oldu.

Yeni başsavcı için Eylül ayı içinde seçim yapılacak. Yargıtay üyelerinin katılacağı seçimde başsavcılık için şimdilik iki aday bulunuyor. Bu adaylardan her ikisinin de demokrat nitelikte kişiler oldukları Yargıtay'a yakın çevrelerce ifade ediliyor. Adaylar Yargıtay 1'nci Başkan Vekili M. Sabri Livanelioğlu ile 8'nci Ceza Dairesi Başkanı Orhan Erdoğan.

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Göçük altındaki işçi sayısının 16'dan çok olduğu öne sürüldü

- 6 gündür sürdürülen kurtarma çalışmaları "Teknik rezalet" olarak tanımlanıyor. Dün de suyu çeken pompalar patladı

Sedat Uysal
Sulıova'dan bildiriyor

Büyükçeltek maden ocağında göçük altında kalan işçilerin kurtarılma çalışmalarında 6. günde de herhangi bir sonuç alınamadı. Teknik yetersizlikler nedeniyle önceki gün yapılan bütün çalışmalar sonuçsuz kaldı ve bir adım bile ileri gidilemedi. Öteyandan göçük altında kalan ve artık hayatlarından tamamen umut kesilen işçilerin sayısının 16'nın üstünde olması olasılığı belirdi. Bildirildiğine göre ocakta işçiler vardiyalarda 30'ar kişi çalışıyor. Oysa 30 kişilik vardiyadan kurtulduğu bildirilen ancak 3 kişi bulunuyor. Çeltek yöresinde içeride bulunduğu açıklanan 16 işçinin sigortalı işçiler olabileceği, sigortasızların isimlerinin ise işverence açıklanmaması olasılığının bulunduğu söyleniyor. Bu konuda şu ana kadar kesin bir bilgi alınamadı.

BOŞUNA ÇABALAR

Altı gündür sürmekte olan çalışmaların önceki gecеki kısmı tam bir teknik rezaletler zinciri halinde gelişti. Yetersiz pompaların yerine getirilen pompalar, önceki gece çalışmaya başladılar. Ancak bu kez de suyu çekmek üzere yerleştirilen plastik borular suyun gücü karşısında eklem yerlerinden patladı. Çevredeki tarlalardan toplanan borular da teknik yetersizlik nedeniyle işe yaramadı. Bütün gece boruların değiştirilmesine çaba harcandı. Bu yüzden de 5 metrelik sudan bir santim bile eksiltilemedi.

Zonguldak'tan gelen ekibin istirahate çekilmesi nedeniyle görevi devralan yeni çeltek kurtarma ekibi de

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

YILDIZ, SIKIYÖNETİMİ KEYFİ SUÇ ÜRETMEKLE SUÇLADI

- Halkevleri Genel Başkanı siyasal nitelikteki görevlerini yapmasının engellenemeyeceğini söyledi
- Yıldız, açıklamasının yasal yanıt hakkına uygun olarak TRT'den yayınlanmasını da istedi

Ankara (Politika) — Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız Ankara Sıkıyönetim Komutanının Halkevleri hakkında yaptığı açıklamayı yanıtlayarak Halkevlerinin Anayasa'nın 20. maddesi uyarınca düşünce ve kanıtlarını açıklaması ve yaymasının yasaklanamıyacağını söyledi. Keyfi suç üretme eğilimi karşısında tavır almayı bir görev saydıklarını da belirten Yıldız açıklamasının yasal yanıt hakkına uygun olarak TRT'de yayınlanmasını istedi.

Halkevleri Genel Başkanı ve Tabii Senatör Ahmet Yıldız yeterli bir inceleme yapılmadan, bir takım abartmaların ve gammazlamaların

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

İzmit'teki Mannesman Fabrikası'nda irade beyanını Maden-İş kazandı

İstanbul, (Politika) — İzmit'teki Sümerbank-Mannesman'da yapılan irade beyanı ile ilgili olarak Maden-İş Genel Başkanvekili ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak dün bir açıklama yaptı. Murat Tokmak açıklamasında, Mannesman işyerinde yapılan irade beyanını Maden-İş'in kazandığını belirtti.

Maden-İş Genel Başkanvekili Murat Tokmak'ın açıklaması şöyle:

Devamı Sa. 7 Sü. 4'de

Mamak cezaevinde komandolarla ilerici tutukluların aynı koğuşlarda bırakılmaları kınandı

Ankara (ANKA) — TÖB-DER, TÜM-DER Ankara Şubelerinin ve Ankara Kadınlar Derneğinin Başkanları dün yaptıkları ortak açıklamada Mamak Askeri Cezaevindeki ülkücü komandola-

(Devamı Sa. 7. Sü 3'de)

CHP, Maraş Davası iddianamesini «Dengeci» olarak değerlendirdi

- CHP Hukuk Bürosu tarafından hazırlanan bir raporda Kahramanmaraş olaylarının sağ-sol çatışması olarak gösterilemeyeceği belirtiliyor

Ankara (ANKA) — CHP, Kahramanmaraş olaylarında davaya katılma talebinde bulundu.

CHP adına partinin Hukuk Bürosu Başkanı Avukat Emin Değer bir dilekçeyle Adana - Kahramanmaraş - Gaziantep ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığına başvurdu. Başvuruda iddianamenin eksik hazırlandığını ve Kahramanmaraş olaylarının sağ-sol çatışması gibi gösterildiği savunularak, «iddianame dengesiz bir yapı ile oluşturulmuştur» denildi. Başvuruda, yargı organlarının Kahramnamaraş olaylarının gerçek suçlularını ortaya çıkarması gerektiği belirtildi. «En azından devleti koruma görevi böyle bir sonuç gerektirir» denildi.

Devamı Sa. 7, Sü. 1'de

Çocuk Yılı Konferansına katılacak Türkiye heyeti Moskova'ya hareket etti

- Konferansa delege olarak UÇY Demokratik Örgütler Başkanı Reha İsvan, UÇY Ulusal Komite adına İffet Aslan, İKD Genel Sekreteri Zülal Kılıç katılıyorlar
- TİP Genel Başkanı Boran, konferansın fahri konukları arasında yer alıyor

İstanbul, (Politika) — 7-11 Eylül 1979 tarihleri arasında Moskova'da toplanacak olan «Tüm Çocuklara Barış İçinde Güvenli Bir Gelecek İçin» başlıklı dünya konferansına katılacak Türkiye delegeleri ülkemizden ayrıldılar. Moskova'daki Dünya Konferansı'na delege olarak Uluslararası Çocuk Yılı Demokratik Örgütler Platformu Başkanı Reha İsvan, İlerici Kadınlar Derneği Genel Sekreteri ve Barış Derneği Genel Yönetim Kurulu üyesi Zülal Kılıç, UÇY Ulusal Komite temsilcisi İffet Aslan katılıyorlar. Lenin Komsomol'unun çağrılısı olarak konferansa ilerici gençleri temsilen bir genç kızın katılacağı, UÇY Demokratik Örgütler Platformunun yılbaşından bu yana düzenlediği

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

18 demokratik kuruluş TÖBANK emekçileriyle tam bir dayanışma içinde olduklarını açıkladı

Ankara (Politika) — 18 demokratik kitle ve meslek örgütü Ankara'da bir açıklama yaparak özgürce sendikalarını seçme hakları ortadan kaldırılmak istenen TÖBANK emekçileri ile tam bir dayanışma içinde olduklarını belirttiler ve TÖBANK patronunun yasa tanımaz tutumunu protesto ettiler. DİSK'e bağlı sendikalar adına Maden-İş 2. Bölge Temsilcisi Abdullah Yılmaz ve Petkim-İş Genel Başkanı Mustafa Karadayı'nın, demokratik kitle örgütleri adına da İm-Der'in söz olarak dayanışmalarını belirttikleri basın toplantısında Bank-Sen yöneticilerinin serbest bırakılması da istendi.

DİSK'e bağlı Petkim-İş, Baysen, Yeni Haber-İş, Devrimci Toprak-İş Genel Merkezlerinin Maden-İş, Dev-Maden-Sen,

Devamı Sa. 7. Sü 5'de)

vazdıkça

ADİL ÖZKOL

Adalet Bakanı ne yapıyor?

Birçok hukuk kuruluşunun ve hukukçunun basında da yer alan uyarılarına, eleştirilerine karşın, Adalet Bakanı'nın tutumu değişmedi. Yaşam boyu hapis mahkumlarından tahliye edilmişlerin yeniden cezaevine konmaları ve içeride bulunanların da tahliye edilmemeleri yolundaki çabaların ısrarla sürdüğü görülüyor.

Konunun hukuksal niteliği ve konuya kamu yararı açısından bakılması, Adalet Bakanlığı'nın bu alanda mutlaka bir çaba göstermesi gerekiyorsa, bunun tamamen aksi yönde olmasını zorunlu kılardı. Adalet Bakanlığı ve anlaşılıyor ki özellikle sayın Adalet Bakanı ise, bu mahkumlardan tahliye edilmişleri tekrar cezaevine göndermek tahliye sırası gelenleri de cezaevinde alakoymak için yoğun bir uğraş içindedir.

Bu uğraş, hukuksal zorunlulukların sonucu olsa idi ve kamu yararı birazcık olsun bu mahkumların cezaevinde daha fazla kalmalarını gerektirseydi, Adalet Bakanı'nın ve bakanlığının tutumu üzerinde durulmayabilirdi.

Ancak, durumun bunun tersine olduğu görülmektedir.

Adalet Bakanı'nın, erken tahliye konusunu yazılı emirle Yargıtay'a götürmesi bile hukuksal bir zorunluluk değildi. Adalet alanında herkesçe kabul edilen birçok eksik gedik varken bu konuya girilmesi, en azından anlamsızdı.

Yargıtay 1. Ceza Dairesi, Adalet Bakanı'nın isteği doğrultusunda karar verdi. Diğer yargı kararları gibi, bunu da hukuk bilimi açısından eleştirmek mümkündür. Birçok hukukçunun belirttiği gibi karar hatalıdır.

Ama bu kararın, kendi olayında bile kazanılmış hakkı kaldıramayacağı düşünülmeksizin tahliye edilmiş tüm yaşam boyu hapis mahkumlarına uygulanmaya kalkışılması, bunun için genelge yayınlanması, her bakımdan hukuka aykırıdır.

Adalet Bakanı'nın, öyle davranmak yerine, henüz tahliye edilmemiş yaşam boyu hapis mahkumlarının da ilk uygulamadan yararlanmaları yolunu araması gerekirdi.

Eşitliği, kazanılmış hakları çiğneyerek herkesi cezaevine koymakta değil, özgürlüğe kavuşturmakta aramalıydı. Bu, bir hukuksal zorunluluk olduğu kadar, kamu yararının da gereğiydi.

Özgürlüğe adım atmış olanlarla özgürlüklerine çeyrek kalmışları, kendi kusurları olmayan bir uygulamanın değişen aşamaları yüzünden yeniden iki yıldan fazla bir süre özgürlük kısıntısına uğratmak, ne adalet anlayışına ne de hizmet esenliliğine uygun düşer.

Hadi, yazılı emir yoluna gitmesi bir takdir hakkının yanlış ve gereksinimlere uygun olmayan şekilde kullanılmasıydı, deyip geçelim. Ama ya sonraki zorlamalar, kazanılmış hak kavramına aldırılmaması genelgeler çıkarılması ne oluyor? Adalet Bakanının niyeti ne? Sayın Can kamuoyuna adını ilk defa Kadirli Kaymakamlığındaki, ilerici uğraşı ile duyurmuştu. Bu soruların yanıtını da Kadirli Kaymakamı olarak bir düşünse.

Okurlardan Politika'ya

Burjuva gazeteleri

Politika okuyucusu olmak, öğretmen olmak gibi birşey. Soruyorlardı bana, sebebini kendilerinin bile bilemediği bir sitemle hem de. Soruyorlardı... Neden, Politika okuyorsun diye. Anlatıyordum bir, bir. Politika gazetesi, işçinin emekçinin, ilerici gençliğin gazetesidir. Yani, kısacası, Politika bizim gazetemizdir. Politika haricindeki hemen tüm gazeteler burjuvaziye hizmet ederler. Halkın uyanmaması, hayal dünyasında yaşaması onların işine gelir. Bu nedenle, gazeteleri renk renktir. Yaşam sayfaları, gençlik sayfaları, işte hayat sayfaları açarlar. Oysa, okuyucu kitlesinin büyük çoğunluğu o sayfalarda resimlenen hayatı ancak hayallerinde yaşayabilirler.

Burjuva gazetelerinde kitle ve yığın eylemlerinden bahsedilmez. Bahsedilmiş olsa bile, genellikle bilinçlenmemiş okuyucu kitlesine bu eylemler amaçları dışında aksettirilir. Eylemleri hazırlıyanları, eylemlere katılanları adeta halk düşmanlarıymış gibi gösterirler. Oysa Politika gazetesi, kitle ve yığın eylemcileriyle omuz omuzadır. Burjuvazinin işçi sınıfını nasıl sömürdüğünü, burjuvazinin sömürü planlarını tek tek açıklar. Politika dışındaki tüm gazetelerde sömürüden söz edilmez. Çünkü Politika dışındaki gazeteler gücünü burjuvaziden alır. Oysa Politika'ya güç veren, sömürülen sınıftır.

İşte ben, her akşam üstü sokağımızdaki yediden yetmişe herkese bunları anlatırdım. Ve nihayet, ilkin Anne ve Babam olmak üzere hemen tüm sokak sakinlerini sözlerimin doğruluğuna inandırdım. Önceleri, kapımızın önünde Politika okurken görüp bana sitem edenler, şimdi her akşam etrafıma toplanıp kendilerine de okumamı istiyorlar. Ben de Politikamızı her akşam üstü etrafımı çevirenlere yüksek sesle okurum. Şimdilerde sokağımızda bir birlik oluşturduk ve hep beraber bir dileği paylaşıyoruz.

MHP - ÜGD kapatılsın
Faşist Türkeş tutuklansın.

RECEP SEZGİÇ - BURSA

TEKEL'DEKİ ANTİFAŞİST DİRENİŞİ SELAMLIYORUZ

Bizler, Toptaşı Cezaevinde tutuklu 15 ilerici genç, tekelin Cevizli fabrikasındaki anti-faşist direnişi bütün kalbimizle destekliyoruz.

3. MC döneminde tekele yerleştirilen 250'nin üzerindeki faşist militanın işyerinde ilerici yurtsever, demokrat işçiler üzerine artan baskılarını hepimiz biliyoruz.

Muharrem Karan ve Hamit Akyıldırım'ın katillerinin kimler olduğunu da biliyoruz.

Son olarak faşistlerin Gıda-İş üyesi ilerici işçilere saldırarak 2 işçiyi yaralaması üzerine faşistlerin iş yerinden atılması için direnişe geçildiğini, Gazetemiz POLİTİKA'dan günbegün izliyoruz.

Ve bizler,

Şanlı 15-16 Haziranları yaratan

DGM'leri ezen,

MESS'i dize getiren,

1 Mayıs geleneğini burjuvaziden söke söke koparak alan ve yaşatan şanlı TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI'nın tekeldeki savaşımını da kazanacağına bütün kalbimizle inanıyoruz.

Selam olsun yiğit tekel işçilerine.

FAŞİZME GEÇİT YOK.

MHP, ÜGD Kapatılsın, Faşist Yuvalar Dağıtılsın.

Yaşasın Ulusal Demokratik Güçlerin Cephe ve Eylem Birliği.

ZİNDANLAR MÜCADELEMİZİ ENGELLEYEMEZ.

TOPTAŞI CEZAEVİNDEN 1 GRUP
İLERİCİ GENÇ ADINA
KEMAL YÜCEL

FORUM

Demokrasinin hiç-çekilmez unsurları

1946 yılının sonlarına doğru Nürnberg'de Sovyet, İngiliz, Fransız ve Amerikan yargıçlarından oluşan uluslararası bir mahkeme, faşizmi ve faşistleri sanık sandalyesine oturtmuş, yargılamış ve suçlularını idam etmiştir. Faşizm tüm dünya insanlığının böylesine can düşmanıdır ki, mahkum edilmiş, «İnsan beyninin yozlaşmış ürünü» sayılarak yargılanmış, cezalandırılmıştır. Memleketimizde ise demokrasi katili bir parti, demokrasi adına yaşatılmaktadır. Bu partinin ırkçı-şoven, faşist ve işbirlikçi tekelci sermayenin silahlı vurucu gücü olduğunu tüm dünya biliyor. Dünya ırkçı hareketleriyle ilişkileri vardır. CİA'dan ve Alman Nazilerinden çok yönlü yardım aldığı varsayım değildir. Türkiye'de ve Federal Almanya'da yurtseverleri kurşunlamakta, öldürmektedir.

Fikret KILINÇ
(ÖĞRETMEN)

Siyasal partiler nedir?

Demokrasinin vazgeçilmez unsurları..

Bize göre demokrasinin vazgeçilmez unsurları, siyasal partilerle sınırlı kalmıyor. Örneğin, dernekler, federasyonlar, sendikalar, konfederasyonlar da demokrasinin vazgeçilmez unsurlarındandır, yargı ve icra (yürütme) erkini de söylememiz gerekecektir. Ancak, bir ülkede tüm bu kurum ve kuruluşların yalnızca ad olarak varlığı, o ülkede demokrasinin biçimsel varlığını (göstermeliğini) kanıtlamaktan öteye gitmez. Başka bir deyişle, bir ülkede demokrasi vardır diyebilmemiz için, yukarda sıralanan kurum ve kuruluşların, antifaşist «öz»de izlence ve ereklerle donatılması, pratik yaşamda da uygulaması koşulu vardır.

Demokrasiyi savunmayan hangi siyasal parti, meslek kuruluşu, sendika dernek vb. olursa olsun, bunlar demokrasinin «vazgeçilmez» değil, «HİÇ-ÇEKİLMEZ» unsuru olabilirler ancak. Yani ırkçı şoven ve faşist ideolojileri benimseyen politik ve sosyal (!) kuruluşlar, demokrasilerde yaşama olanağı bulamaz, bulmamalıdır. Çünkü faşizmin insanlık dışılığı, canavarlığı, özellikle ikinci paylaşım savaşından sonra, dünya insanlığınca kabul edilmiş ve faşizm her tarafta lanetlenmiştir.

1946 yılının sonlarına doğru NÜRNBERG'de, Sovyet, İngiliz, Fransız ve Amerikan yargıçlarından oluşan uluslararası bir mahkeme, faşizmi ve faşistleri sanık sandalyesine oturtmuş, yargılamış ve suçlularını idam etmiştir. Faşizm, tüm dünya insanlığının böylesine can düşmanıdır ki, mahkum edilmiş, «insan beyninin yozlaşmış ürünü» sayılarak yargılanmış, cezalandırılmıştır. Bu işlem, yeryüzünde faşizm tehlikesini tamamen silememiştir ama, insanlık adına olumlu ve onurlu sonuçlar da getirmiştir. Burjuva demokrasilerinde bile, faşizmin maddi temellerinin varolmasına karşın, politik şekillenmesine ve siyasal egemenliğine geçit yolları tıkanabilmiştir.

Ülkemizde işbirlikçi tekeller, uluslararası sermayenin (emperyalizmin) yerli ortakları hüküm sürdükçe, faşizmin maddi temelleri de var demektir. Ancak, faşizmin maddi temelleri vardır demek, faşist örgütlenmeleri, faşizmin politik şekillenmelerini doğal saymak demek değildir. Aksine, faşist şekillenmelerin siyasal egemenliklerine geçit vermemek, demokrasinin vazgeçilmez unsurlarının, vazgeçilmez görevidir.

Memleketimizde demokrasi katili bir parti, demokrasi adına yaşatılmaktadır. Bu partinin ırkçı-şoven, faşist ve işbirlikçi tekelci sermayenin silahlı vurucu gücü olduğunu tüm dünya biliyor. Dünya ırkçı hareketiyle ilişkileri vardır. CİA'dan ve Alman Nazilerinden çok yönlü yardım aldığı varsayım değildir. Türkiye'de ve Federal Almanya'da yurtseverleri kurşunlamakta, öldürmektedir. Devlet kademelerini, eğitim kurumlarını ele geçirmişler. «ÖBA»lar kurmuşlardır. soygun ve cinayet şebekeleri oluşturmuşlardır. Federal Almanya'nın Rüsselheim kentinde faşist partinin (MHP'nin) bir şubesi olarak «Türk İşçileri Merkezi»ni kurmuşlar, birçok kişiyi bu örgüte zorla üye yapmışlar, haraç almışlar, Türkeş'in himayesinde «Nasyonal Sosyalist Hareket»i yaygınlaştırmışlardır. Alman Nazileri'nin, SA'ların caniyane yöntemlerini iyi bilen ve kullanan Türkeş'in partisi (MHP), CİA'nın kolu Rus Dayanışma Birliği'yle diyalog kurmuştur.

MHP, CİA'nın kolu olan «Rus Dayanışma Birliği» aracılığıyla, PAN-TURANCI hareketi içinde Sovyetler Birliği'ndeki Türk azınlıklarla ilişkiye girişmiştir. ETKO (Esir Türkler Kurtuluş Ordusu), TİT (Türk İntikam Tugayı), TYK (Türk Yıldırım Komandoları) gibi illegal (yasa dışı) cinayet örgütleri ile ÜGD (Ülkücü Gençler Derneği), BÜD (Büyük Ülkü Derneği), (ÜİD) Ülkücü İşçiler Derneği, Ülkücü Memurlar, Ülkücü Polisler, Ülkücü Öğretmenler gibi legal görünümlü faşist yuvalar, MHP'nin politikasını ve mücadele yöntemlerini paylaşan, demokrasi düşmanı kuruluşlardır.

Eli kanlı MHP ve yan kuruluşlarının kanlı faaliyetleri, ulusal ve uluslararası demokratik kuruluşlarca kınanmakta, bu örgütlerin kapatılması istemi Türkiye sınırları dışına taşmaktadır.

Hollanda'da yayın yapan «Het Vrije Volk» gazetesinin «BOZKURTLAR TÜRK İŞÇİLERİNİ YUTUYOR!» şeklinde başlık atması; Alman Sendikalar Birliği (DGB) nin Federal Almanya İçişleri Bakanlığı'na başvurarak MHP'nin Almanya Teşkilâtları hakkında tahkikat açılmasını ve kapatılmasını istemesi MHP'nin yurt dışındaki kuruluşlarına karşı duyulan uluslararası tepkinin ve nefretin kanıtıdır.

Amnesty International, Alman Birliği Alman Yazarlar Birliği Almanya'daki Yabancı İşçi Dernekleri Uluslararası Forumu Sosyal Demokrat Parti Gençlik Örgütü, Avrupa Demokratik Türk İşçi Dernekleri Federasyonu gibi yığınsal demokratik kuruluşlar; «Türkiye'deki faşist ve antidemokratik gelişmeleri protesto etmek, Türk faşistlerinin Almanya'da örgütlenmesinden doğan tehlikeye Alman Kamuoyunun dikkatini çekmek» amacıyla ortak ve görkemli bir gösteri yürüyüşü yapmışlardır, yapıyorlar.

Memlekette milyonlarca insan, demokrasi adına demokrasi katili bir partinin yaşatılmasını değil, kapatılmasını haykırıyor.

Ekim 1976'da Türkiye'ye gelen Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Genel Sekreteri Otto Kersten, MHP'nin Almanya'daki faaliyetleri üzerine bakınız neler söylüyor:

«Biz dünyanın her yerinde faşistlerle de mücadele ediyoruz. Bu parti (MHP) taraftarları, Almanya'da çok zarar vermektedirler. Sadece Türk işçilerine değil, Alman ve diğer yabancı işçilere de zararlı oluyorlar. İşçilerin huzurunu kaçırıyorlar. Almanya'da bulunan 1 milyon 250 bin Türk, bunların peşinden gitmek istemiyor. Bunların faaliyetini demokratik bir faaliyet olarak görmüyoruz...»

Türkiye'de ve Almanya'da, yurttaşlarımıza, yurtsever insanlarımıza, ilericilere, sosyalistlere, komünistlere vahşiyane yöntemlerle saldıran, ağzı yüzü kanlı bir canavarın varlığını bilen ve seçim arifelerinde kamuoyunun dikkatlerini bu canavarın üzerine çeken CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, 1976'da (muhalefetteyken) şöyle bağırıyordu: «Türk devleti ve Türk halkı, bazı hükümet partileri (MC)yle işbirliği yapan zorbalara teslim olmayacaktır!» Bazı hükümet partisinden MHP kastediliyor. MHP'yle işbirliği yapan faşist katillere (zorbalara) Türk halkını teslim etmeyecekti Ecevit!. Hani? Başbakan oldu, hükümeti kurdu, faşist katiller kudurdu... Ecevit ne yapıyor? Faşist katiller halkımıza kan ve gözyaşı döktürürken, o da mezar taşı diktiriyor. Unutulmasın, demokrasi güçleriyle elele vermeyen, katillerle «suçbirliği»nin hesabını verecektir... Demokrasinin hiç-çekilmez unsuru MHP ve yan kuruluşları derhal kapatılmalı, elebaşıları tutuklanıp yargılanmalıdır.

İşçiler, Emekçiler, İlericiler!..

14 Ekim 1979 ara seçimlerinde faşizme ve gericiliğe, tekellerle uzlaşma, emperyalist dayatmalara boyun eğme ve reformcu hayallere karşı ülkemizde yoğunlaşan ekonomik, politik bunalımdan, işçi sınıfımızın gösterdiği çıkış yolunu duyurmak için İstanbul'dan bağımsız senatör olarak adaylığımı koymuş bulunmaktayım.

Seçim kampanyasında, başını işçi sınıfımızın çektiği İLERİ DEMOKRATİK BİR DÜZEN SAVAŞIMINDA, TÜM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİNİ YÜKSELTELİM.

İŞÇİ SINIFININ SAVAŞ YOLUNDA YÜRÜYEN,
İŞÇİLER,
EMEKÇİLER,
İLERİCİLER!

FAŞİZME GEÇİT VERMEMEK için sizleri işçi sınıfının yükselttiği BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, BARIŞ, TOPLUMSAL İLERLEME ve SOSYALİZM bayrağı altında dayanışmaya çağırıyorum.

BAKİYE BERİA ONGER
İstanbul Bağımsız Senatör Adayı

BAĞIŞ KAMPANYASI HESAP NO: 107161/2
Yapı ve Kredi Bankası Beyoğlu Şubesi
İstanbul - Türkiye

yorum

OYA BAYDAR

Memurlar ve işçiler

BU GÜNLERDE, son derece bilinçli, son derece sistemli biçimde sürdürülen bir aldatmacaya dikkat edin. Önce en etkili ve yetkili işveren kuruluşlarından, İşveren Sendikaları Başkanı Narin'in ağzından dile geldi bu aldatmaca. Ardından kendisine, Hür Teşebbüs Konseyi adını veren sermaye kuruluşu aynı konuyu işlemeye başladı. Daha ardından tekelci basın yetişti. Birinci sayfadan büyük haberlerle katıldı kampanyaya.

HANGİ aldatmacadan mı söz ediyoruz? Büyük toplusözleşmeler dönemine girildiği, işçi sınıfında yeni kıpırdanma ve savaşım bilinci gözlendiği şu günlerde, memurlarla işçileri karşı karşıya getirme çabalarından, sermayenin bu konuda yürüttüğü sinsi propagandadan...

NARİN'LER, Koç'lar, hür teşebbüsler, tekelci basın, birden bire memur dostu kesiliverdiler. Halit Narin İşveren Sendikaları Konfederasyonu başkanı olarak kodaman sermaye adına verdiği demeçte «işçi ücretleri durmadan yükselirken, memurların maaşları yerinde sayıyor, bu haksızlıktır» gibisinden laflar etti. Ardından Hür Teşebbüs Konseyi'nin bir bildirisi çıktı. Aynı günlerde tekelci basında «Falanca işyerinde müdür şu kadar maaş alırken işçilerinden büyük kısmı müdürden şu kadar fazla aylık ücret alıyor» türünden haberler, renkli resimli röportajlarla birlikte sergilendi. Tekelci kesimin, memurların durumuna pek acır görünmesi, tekelci sermaye kuruluşlarının hemen hemen aynı günlerde konuyla ilgili birbirine benzer açıklamalar yapmaları, tekelci basının gayretleri birer rastlantı mıydı? Kesinlikle hayır.

İŞÇİ sınıfı ve emekçi kesimler arasında bölünmeler, ayrılıklar yaratmak; emekçileri bölmeye çalışmak, sermayenin eski taktiğidir. «Böl ve yönet» politikası bugünün taktiği değildir, kökü pek eskilere gider. Sermaye sınıfları, sömürücü egemen güçler emekçi halkı karşılarında bir bütün olarak, tek bir yumruk olarak görmekten her zaman ölümüne korkmuşlar, kendi kurtuluşlarını, emekçi sınıfları bölmekte, bağlaşıklıkları engellemekte görmüşlerdir. İşte son günlerde, Türkiye'de büyük sermaye eliyle yürütülen, işçilerin yüksek ücret aldıkları yolundaki yalana dayalı propaganda ve işçilerle memurları karşıkarşıya getirmeye yönelik çabalar, bu genel ve klasik politikanın bir parçasıdır.

SERMAYE, neden şu günlerde böyle bir propagandaya ve böyle bir kampanyaya ihtiyaç duymuştur? Çünkü büyük toplusözleşmeler dönemine girilmiştir. Çünkü bir yaz boyunca, bir değil en az üç dört kat artan hayat pahalılığı yüzünden emekçi yığınlarda bıçak kemiğe dayanmıştır. Ve tüm emekçi sınıflar arasında, en örgütlü olan grev ve toplusözleşme hakkına sahip bulunduğu için bıçağın kemiğe dayandığını en etkili biçimde ifade edebilecek ve belli ölçülerde de olsa ücret artışı sağlayabilecek tek kesim işçi kesimidir. Üstelik, son günlerde, işçi sınıfında belli bir hareketlenmenin ilk önemli işaretleri de gözlenmeye başlamıştır. Sermaye, kâr oranının, vurgununun, soygununun, sömürüsünün gerilemesinden endişelidir ve bunalımın yükünü işçi sınıfına, emekçi sınıflara yüklemeye çalışmaktadır. Bu yolda, terör hazırlıklarından, demokrasi adına ne kalmışsa onun da kısıtlanması hazırlıklarından yeni iktidar formüllerine kadar uzanan bir planı uygularken, bu planın bir yanı olarak da, işçi sınıfını toplumda diğer emekçi sınıf ve katmanlardan soyutlama, onu toplusözleşme savaşımında yalnız bırakma politikası gütmektedir. Tekelcilerin son günlerde birden depreşen memurseverliklerinin aslı faslı budur işte.

PEKİ işin gerçeği nedir? Günümüzde işçinin, memurun, çeşitli emekçi kesimlerin birbirleri karşısında ve artan bunalım karşısında gerçek durumları nedir? Bu sorunun cevabını yarın vermeye çalışalım.

BULMACA

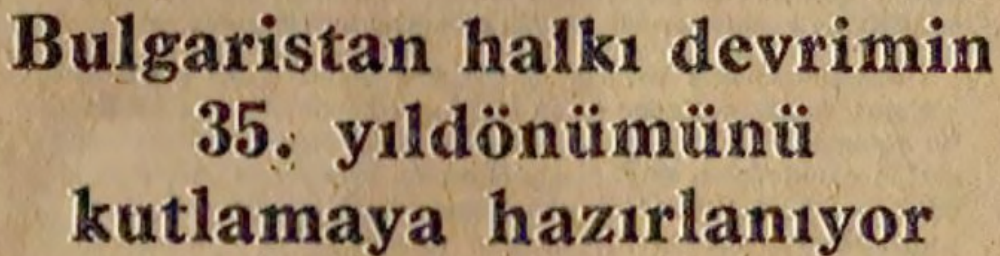
SOLDAN SAĞA: 1) Kızının düğün törenine 3 milyon lira harcayarak 1979'un İsverenlerin altın yılı olduğuna güzel bir örnek oluşturan Odalar Birliği eski başkanı. 2) İsrail'in temsil ettiği emperyalizmle içiçe geçmiş gerici hareket. 3) «Ara sıra» anlamında deyim (iki sözcük). 4) İlave - BM Gıda ve Tarım Örgütü'nün simgesi - Tersi, koşul sözcüğü. 5) Büyük Britanya Krallığını oluşturan devletlerden biri - Radon'un simgesi. 6) Tersi, bir ünlem - Uzunlamasına dizilmiş dağ takımı. 7) Tersi, hor görülen (eski dil) - Tersi, kemiğin içindeki madde. 8) Kimyada mangan - Bir cins balık. 9) Tersi, mutfakta bazı yiyecekleri talaş haline koymada kullanılan alet - Kalım (eski dil). 10) Sekter - Tanrı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Güçlünün buyruğunu yerine getirmek zorunda kalmak (iki sözcük). 2) Arkasından, hemen ardından. 3) Tersi, bir Bakanlığımız - Tersi, kısaltmada: Sayın. 4) Tersi, yapan, işleyen - Cömert. 5) Halk arasında polise verilen bir ad - Tersi, iridyum'un simgesi. 6) Tersi, pis kokulu bir gaz. 7) Ölümsüzlük takısı - Tersi, evlenmemiş. 8) Demiryolu, demiryolu katarı. 9) Tersi, bir çalgı - İlgi. 10) Tersi, felç - Tersi, döl verme çağına eren.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Apoeular. 2) Memorandum. 3) Aştırma - Rb. 4) Sın - BEA - ibA. 5) Yegah - Aval., 6) Ara - Alle. 7) Greyder. 8) Rest - edhU. 9) Okyanus. 10) Yeni - Lo - Af.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Amasya - Ray. 2) Peşmerge. 3) OMT - Garson. 4) Colba - Etki. 5) urreH aY. 6) Lama - İdeal. 7) Ana - alednO. 8) Rd - iverhU. 9) Urba - USA 10) Ambalaj.

Bulgaristan halkı devrimin 35. yıldönümünü kutlamaya hazırlanıyor

9 Eylül 1944'de yıkıntılar ülkesi olan Bulgaristan, şimdi EYK'nin önde gelen ülkeleri arasında

Dış Haberler Servisi — Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 30. yıldönümü büyük törenlerle kutlanacak. 9 Eylül 1944 yılında bir yıkıntılar ülkesinin devralındığı, sosyalist yoldan kalkınma aracılığıyla çok kısa bir zamanda elektronik sanayinin geliştirildiği ve özellikle 1939'a oranla ulusal gelirin 10 kat artırıldığı bildiriliyor.

Nazi işgali ve faşist iktidarlar döneminde geniş halk yığınlarının çok büyük açlık çektikleri Bulgaristan'da yalnız 1977 yılında 80 bin konut dağıtıldı. Eğitim, kültür, üretim ve toplumun tüm alanlarında kaydedilen hızlı ilerleme, toplumun tüm alanlarında çalışanlara sunulan sağlık hizmetleri, kültürel faaliyetler, pek çok ülke için özenilen düzeye varmış bulunuyor. İşsizliğin ve pahalılığın tarih kitaplarında yazdığı bir ülke haline gelen Bulgaristan, dünya barışı için de ardıcıl savaşım veriyor.

Enver Sedat, Begin'le görüşüyor

Lübnan'da ABD Büyükelçisi halkın elinden zor kurtuldu

- Sur kentinde halk "Gel gör fantomlar ne yaptı" diye haykırarak Dean'ın arabasının önünü kestiler

Dış Haberler Servisi — Güney Lübnan'a bir gezi yapan ABD Lübnan Büyükelçisi John Gunther Dean Lübnanlılar ve Filistinliler tarafından protesto gösterileri ile karşılandı.

ABD diplomatı Jean beraberinde Batı Avrupa ve Arap ülkelerinden 18 büyükelçi ve diplomatla gittiği Güney Lübnan'daki Sur kentinde otomobili Filistinli göçmenler tarafından durduruldu.

Amerikan diplomatının otomobilini çeviren kalabalık «Gel Amerikan bombalarının yaptıklarını gör», «Fantomlar, Fantomlar F-15'ler» şeklinde sloganlar bağırdılar. Bunun üzerine ABD'nin Lübnan Büyükelçisi Gunther Dean güvenlik kuvvetleri tarafından korunarak valilik binasına sokuldu.

SEDAT-BEGİN GÖRÜŞMELERİ SÜRÜYOR

İsrail'de Başbakan Begin ile görüşmelerini sürdüren Mısır Devlet Başkanı Sedat «barış» şemsiyesinin Filistin halkını da kapsayacak şekilde açılması «dileğinde» bulundu.

Bu arada İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan özerklik konusunda başarıya ulaşmak için FKÖ ile ilişkisi bulunan Filistinlilerle görüşmeler yapılması gerektiğini söyledi.

Öte yandan Lübnan'da faşist falanjist güçlere silah götürdüğü bildirilen bir Danimarka gemisinde 64 ton silah ele geçti. Kıbrıs Larnaka polisi silahlara el koydu.

İran'da Ordu Sardaşt'a yöneldi

Dış Haberler Servisi - İran'da ordu birlikleri ile Humeyni milislerinin Mahabad'ın 100 kilometre güneyinde ve Irak sınırında bulunan Sardaşt kentine yöneldikleri bildirildi. Birliklerin komutanı Ebu Şerif, Kürtleri ezme harekatının bundan sonra da yürüyeceğini açıkladı.

Bu arada İran'daki ulusal sorunun görüşmeler yoluyla çözümlenmesini öneren Ayetullah Medari ile Humeyni arasında bir görüşme yapıldı. Humeyni ile Medari arasındaki görüşme konusunda hiç bir açıklama yapılmamasına karşın, son olaylar üzerinde durulduğu öne sürüldü.

Öte yandan Assostated Press bürosunun kapatılmasından sonra yapılan resmi bir açıklamada, yabancı gazetecilerin turist pasaportu ile bu ülkeye girmelerinin de yasaklandığı bildirildi.

Mondale: Çin Vietnam'a yeniden saldırmayı düşünüyor

Dış Haberler Servisi — ABD Devlet Başkanı Yardımcısı Mondale Çin yönetiminin Vietnam'a yeniden saldırmayı düşündüğünü söyledi. Çin'e yaptığı geziden sonra Hong Kong'da ABD'nin ASEAN ülkelerindeki (Tayland, Malezya, Filipinler, Singapur, Endonezya) büyükelçilerine gezi hakkında bilgi veren Mondale, «Çin, Vietnam'a 'yeni bir ders' verme hakkını saklı tutuyor» dedi. Mondale, saldırının ne zaman düşünüldüğü hakkında bir bilgi edinemediğini söyledi.

Öte yandan, Batılı haber kaynakları, Batılı istihbarat servislerine dayanarak verdikleri haberlerde, Çin'in Vietnam sınırında ocak ayındakine benzer şekilde yığınak yaptığını bildiriyorlar.

ABD Senatosu SALT-2 çalışmalarını durdurdu

- Hükümetin, Küba konusunda bilgi vermesine kadar çalışmaların ertelendiği açıklandı
- SALT düşmanlarından Senatör Frank Church, bir süre önce bir iddia ortaya atarak, SALT - 2 baltalama girişimlerini hızlandırmıştı

Dış Haberler Servisi — ABD Senato Dışilişkiler Komitesi, hükümet Küba'daki Sovyet askerleri iddiası konusunda kesin bilgi verene kadar SALT üzerindeki çalışmalarını durdurduğunu açıklamıştı. Komitenin son oturumuna Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'ın katılacağı haber verilirken, konuya ilişkin olarak bir yorum yayınlayan Washington Post gazetesi, bu iddia üzerine SALT görüşmelerini dondurmanın saçma bir davranış olduğunu yazıyor. Washington Post yorumunda şöyle deniyor: «Sovyet-ABD yarışması, SALT-2 anlaşmasının daha az değil, daha büyük bir dikkatle ele alınmasını gerektiriyor.»

Senatodaki SALT-2 görüşmelerinin birdenbire kesilmesinin, Küba'da Sovyet askerleri bulunmasına değil, bu anlaşmaya karşı çıkan çok uluslu silah tekellerinin 2 milyon 700 bin dolar para harcamasına bağlayan gözlemciler, ABD'deki gerginlik yandaşlarının son zamanlarda faaliyetlerini çok hızlandırdıklarına da işaret ediyorlar.

olaylar ve gerçekler

A. BİLGE DİCLELİ

Kıbrıs'a dikkat

BAĞLANTISIZLAR 6. doruk toplantısı öncesi ve sırasında Kuzey Kıbrıs'ta yapılan açıklamalarda «bağımsız devlet ilanı» tehdidinin yoğunluk kazandığı görüldü. Havana doruğunda Kıbrıs konusunda çıkacak kararı «Rum tezi» olarak nitelendiren Denktaş yönetimi, Kıbrıs, Türkiye, Yunanistan halkları başta olmak üzere, tüm dünya halklarına meydan okumakta.

KIBRIS üzerinde dolaşan kara bulutlar, Ulusal Birlik Partisi'nin iktidar olduğu her yeni günde çözemediği yeni bir sorunla karşılaştığı, yığınların desteğini yitirdiği Kuzey Kıbrıs ile sınırlı değil. Güneyde de önemli gelişmeler, tehlikeli işaretler var.

MAKARİOS'UN dinsel misyonunu üslenen Başpiskopos Hristofomos, sık sık ABD'ye, NATO ülkelerinin başkentlerine gidip geliyor. Verdiği demeçlerde «enosis» pek revaçta. Makarios'un politik misyonunu üslenen Kipriyanu ise Havana Doruk Toplantısında ABD emperyalizminin baş düşman olarak ilan edilmesine karşı olduğunu açıkça bildirdi. Baş düşmanın emperyalizm, amacında Kıbrıs'ın NATO üssüne dönüştürülmesi olduğunu Kipriyanu artık yalnızca Kıbrıs parlamentosunda değil, aynı zamanda uluslararası platformlarda da yadsımaya başladı.

ÖTEYANDAN gazeteler, Kıbrıs'daki İngiliz üslerinin ABD tarafından tepe tepe kullanıldığını yazıyor. Yunanistan havaalanlarından kalkan RS-135 tipi uçakların Ağratur'a geldikleri, burada yakıt ikmali yapıp, bölge üzerindeki uçuşlarını sürdürdükleri açıklanıyor. İran'dan Kıbrıs'a aktarılan üsler, Ortadoğu «Yıldırım Ordusu» için deniz piyadelerinin Kıbrıs'ta üstlendikleri haberleri, birbirini izliyor.

YAZ başlarında olumlu bir raya oturmasına karşın, bıçak gibi kesiliveren toplumlararası görüşmelerin böyle bir ortamda yeniden başlatılması çalışmaları, Birleşmiş Milletler temsilcilerini hayli terletmekte. Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri Waldheim'in özel temsilcisi Pohl Kıbrıs'ın kuzeyi ile güneyi arasında mekik dokumakta. Ama ne Kipriyanu'dan, ne de Denktaş yönetiminden tek bir olumlu yanıt alamıyor.

BU ARADA Yunanistan da NATO'nun askeri kanadına geri dönüyor. Genelkurmay Başkanı Evren'in bir demecinde Yunanistan'ı yeniden NATO'ya davet etmesi, bu konuda Türkiye ve Yunanistan Genelkurmay Başkanlıkları arasındaki anlaşmazlıkların çözümlendiğini gösteriyor. Ama Yunanistan'ın dönüş hazırlıklarının en önemli işareti, 19-24 Ağustos tarihleri arasında Selanik Uluslararası Fuarının 8. pavyonundaki gizli NATO toplantısı. Sıkı güvenlik önlemleri altında yapılan bu toplantıda, NATO'nun «psikolojik konuları» ele aldığı, özellikle de «işçilerin savaşımına karşı tutulacak yol» üzerinde durulduğu açıklandı.

«İŞÇİLERİN savaşımına karşı tutulacak yol» semineri, aynı zamanda bölge açısından da büyük önem taşıyor. Çünkü bugüne kadar Kıbrıs sorununun, kalıcı ve adil bir çözüme ulaşması için en ardıcıl savaşım verenler bu üç ülkenin işçileri, onların öncü örgütleri, politik partileridir. Kıbrıs sorununa taraf olan ülkelerde işçi sınıfının savaşımı, sürekli yükselmekte, grevler, protesto gösterileri birbirini izlemektedir. Ve Kıbrıs sorununa taraf olan ülkelerin hepsinde de işçi sınıfı üzerinde baskılar yoğunlaştırılıyor.

DENKTAŞ, muhalefeti siyasal cinayetlerle, Türkiye'den getirttiği MHP'lilerle tehdide başladı. Güneyde AKEL'e karşı bir politika gündeme alındı, iktidar ile muhalefet arasındaki sınıfsal çelişkiler keskinleşti. Türkiye'de «bazılarının başının ezilmesi» fetvası çıkarıldı. Yunanistan'da Karamanlis iktidarı, grevleri, protesto gösterilerini kanlı bir biçimde bastırmaya yöneldi.

BÜTÜN bunlardan çıkarılacak sonuç şudur: Emperyalizm, NATO, bölgemizde yeni yeni tuzaklar, provokasyonlar, üsler, tavizler ve saldırılar peşindedir. Bütün bunlara karşı uyanık olmak gerekir.

ABD'de Temsilciler Meclisi ve Senato üyeleri ya milyarder, ya milyoner

- En «yoksul» üyenin yıllık gelirinin 12 milyon lira olduğu açıklandı
- Sandalyeler şirketler arasında pay ediliyor

ABD Kongresi'nde işçi ya da köylü üye yok. Çiftçiler seslerini Kongre'ye duyurabilmek için Beyaz Saray önünde günler boyunca gösteri düzenlemek zorunda kalmışlardı.

ABD Komünist Partisi organı Daily World gazetesi geçenlerde ilginç bir açıklama yayınladı. ABD Temsilciler Meclisi ve Senato üyelerinin sınıfsal durumlarını ele alan araştırmada hayli ilginç, ancak Amerikan politikasını bilenler için pek şaşırtıcı olmayan sonuçlar yer alıyor. Daily World'un ortaya çıkardığına göre, Amerikan Kongresinde tek bir işçi ya da köylü bulunmuyor. Temsilciler Meclisi ve Senato'dan oluşan Kongre üyelerinin yüzde 30'u milyarder, geri kalanlar ise milyoner. En yoksul üyenin yıllık kazancı 12 milyon TL.

Daily World'un bu açıklamasından sonra, ABD basını Kongre yapısı üzerine yoğun bir yayına geçti. Bu arada «Congressional Quarterly» adlı Kongre bülteni de üyelerin yapısı hakkında bilgiler yayınladı.

Kongre sekreteryası tarafından yayınlanan Congressional Quarterly, Amerikan yasama organları üyelerinin yapısı hakkında şu bilgileri veriyor:

ABD Kongresinin üyelerinin 152'si büyük işadamı, banker; 60'ı çokuluslu şirketlerin avukatı ve hukuk danışmanı; 25'i büyük toprak sahibi; geriye kalanlar ise doktor ve gazeteci türünden meslek sahibi ama hepsi şirketlerle, bankalarla içiçe geçmiş, bütünleşmiş kişiler.

Sekreteryanın verilerine göre Kongre üyelerinin yüzde 36'sı Amerikan bankalarının en büyük hisselerinin sahipleri; yüzde 31'i çokuluslu petrol şirketlerinin hissedarları; 31'i Pentagon ile yakın ilişkisi bulunan silah tekellerinin sahipleri; 19'u kimya, 13'ü diğer enerji üretimi tekellerinin sahipleri; 17'si ise sigorta şirketlerini temsil ediyor.

Temsilciler Meclisi üyelerinin 47'si savaş sanayii alanında faaliyet gösteren tekellerin yönetiminde; 165'i diğer tekellerin yönetim kademelerinde çalışıyor.

Daily World'un yayınından sonra konuya merak saran basın, daha başka sonuçlar da çıkardı. Bu arada beyazlarla siyahların durumunu inceleyen araştırmalar da yayınlandı.

ABD'deki yasama organlarının beyazların siyahlar üzerinde tahakkümü olduğunu yansıtan veriler şöyle:

ABD'deki siyahların yasama organındaki sayısı 15. Yani, bütün üyelerin yüzde 2.8'i siyah. Oysa ABD nüfusunda siyahlar, tüm nüfusun yüzde 20'sini oluşturuyorlar.

Diğer bir incelemeye göre, Amerikan yasama organlarında kadın sayısı da çok az. Temsilciler Meclisi'nde 16, senatoda 1 kadın üye var. Senatodaki tek kadın üye ise «dişi milyoner» olarak tanınıyor.

Siyasal eğilimlere gelince: Dışarıdan kendilerine ne denirse densin, ancak üyelerin yüzde 4'ü kendilerine «liberal» ya da «ılımlı» diyorlar. Geriye kalanlar «düzenin korunması, bunun için de her yola başvurulması» taraftarı.

ABD Komünist Partisi organı Daily World, bütün bu sonuçlara bakarak şu yorumu yapıyor:

«İşte bu nedenle Kongre üyelerinin büyük bir bölümü, yoksullara ve emekçilere yardım programına karşı çıkarken, Pentagon'un silahlanma harcamalarını arttırmasını savunmaları garipsenmemelidir. Bütçe görüşmeleri sırasında sağlık, eğitim programlarından kısıtlama yapılmasının avukatları, emekçi halkın vergilerini artırarak silahlanma harcamalarının artırılmasını istiyorlar. Bu yapı, Amerikan Kongresi'nin Amerikan büyük burjuvazisinin ekonomik ve politik tahakküm aracı olduğunu apaçık ortaya koyuyor.»

Bulgar Hava Yolları

Haftada 7 kere Sofya'ya, bir kere Kahire, Şam ve uygun bağlantılarla Avrupa ve Kuzey Afrika'nın büyük merkezlerine uçuyoruz.

BALKAN BULGARIAN AIRLINES

Telefon: 45 24 56
Taksim, İnönü Geziyeri No: 8 - İSTANBUL

SUUDİ ARABİSTAN'DAN 342 YAPI İŞÇİSİ, 342 YURTTAŞIMIZ SESLENİYOR:

«İşveren inşallah, maşallahla bitiriyor her sözü ama biz açız..»

Türkiye'nin en büyük inşaat tekellerinden Bahattin Gören Firması yalnız Türkiye'de çalışmıyor. Üstlendiği işler salt İstanbul-Ankara Otoyolu projesi gibi projeler değil. Libya'da, Suudi Arabistan'da da büyük ihalelere katılıyor Bahattin Gören. Yüzlerce Anadolu çocuğu ekmek parası için, gelecek güvencesi için çöllere gidiyor. Suudi Arabistan'da gericiliğin, pisliğin, yoksulluğun, kölgezdiği petrol milyarderleri ile aç insanların kucak kucağa yaşadığı bir ülkede ekmek parası için çabalıyor insanlarımız.

Bahattin Gören'in Suudi Arabistan'da Kırkuk-Adhaim Irrigation Projesi için Türkiye'den götürdüğü 342 yapı işçisi, 342 yurttaşımız sesleniyor şimdi. Çok değil, son derece yalın istemleri var. Son derece yalın... Aç kalmamak istiyorlar. Özü özeti bu.

Herbiri tek tek imzalanmış mektuplarını, Şükrü Çiftçi ile başlayıp Ceylan Dursun'la biten 342 imza. Mektupları profesyonel bir gazetecinin ustalığını taşımıyor ama yürekten kopup gelen bir feryadı yansıtıyor. İçten, sıcak ve haklı...

Şöyle başlıyor ve sürüyor mektup:

«Bizler, Bahattin Gören'in (G. Contraktor) Kırkuk-Adhaim Irrigation Projesinde çalışan:

Değer verilmeyen, horlanmış, unutulmuş, çaresizliğe umutsuzluğa, kararsızlığa sürüklenmek istenen, sağlık durumları tehlikeye sokulmuş, gecesi gündüzü içiçe girmiş, yemekten çok kum ve toprakla beslenen, inançlarına saygı duyulmayan, alınteri dökerek hakettiği paraya el konan, ilkel yaşantılı bir tutsak kampından sesleniyoruz.

Sorunlarımız böyle başlıyor... Böyle sürüyor...

Dokuz ay oldu Kırkuk Adhaim Irrigation Projesi'nin çalışmalarına başlanılalı. Soruyoruz şimdi. Bizim işveren Bahattin Gören'in, bugüne dek avans da dahil, KİPA'dan (Suudi Arabistanlı firma) aldığı dinarlar ne kadardır? Bu alınan avanslar bizim aylıklarımıza da mı yetmezdi acep? Bu yüzden mi biz çalışanlar yoksul, perişan birer esir gibi bırakıldık bu çölün göbeğinde?

● NE DOZER, NE GRAYDER MAAŞIMIZI İSTİYORUZ SADECE

Bizleri buralara kadar gönderen ana, babamızın, avratlarımızın, çocuklarımızın gözlere para ihbarnamesini getiren postacıların yolunu gözlüyor ha bire. Ve biz 342 yapı işçisi, memlekete para gönderebilmek için kıçımızdaki pantolonu satacak hale gelmişiz.

Çalışan biziz. Üreten biz. Volvo'ları, Terex'leri, Dozor'leri, Grayder'leri, Traktör'leri alanlara tıka basa dolduran Bahattin Gören. Aç kalan biziz, bu çöl cehenneminde tükenen biz. Depolarını ağzına kadar dolduran, fabrikalar kuran, yeni şantiyeler açan Bahattin Gören.

Bizler ne dozer ne grayder istiyoruz. Bizler insan gibi muamele ve çalıştığımız günlerin aylıklarını almak istiyoruz. Yani evimizin dumanı tütsün, avradımız, çocuğumuz bakkala başı dik gitsin istiyoruz. Hepsi bu.

● İNŞALLAH, MAŞALLAH...

İşverenin bir temsilcisi var. Çağırdık onu birgün. Bir bir anlattık istediklerimizi. İlkin tehdit etti adam bizi. Irak yasaları ile tehdit etti. Baktı sökmüyor, bu kez aşağıdan aldı.

— Biraz daha omuz verin bize.

— Gene bizden istiyorsun efendi. Neyimiz var ki verelim?

— Biraz daha sabredin arkadaşlar. Alacaklarımızı bir alalım rahat nefes alacağız.

Merak ettik, sorduk:

— Kimdir bu borçlu ki alacağınızı alalım?

Cevap yok. Geçiştirildi bu soru. Sonra lafı çevirdi:

— Yakında istihkâk yapacağız.

Güldük.

— Altı yedi aydır hiç para alamayanlar var. Bugüne kadar hiç mi istihkâk yapamadınız?

Ses yok. Gene çevirdi lafı:

— Yakında Dünya Bankası'ndan kredi alacağız.

Güldük.

— Dünya Bankası size, yani özel şahıslara, firmalara kredi vermez, dedik.

Gene çevirdi lafı:

— Evet, biz de biliyoruz. Yalnız kredi alacağımız bankanın adını şimdilik gizli tutmak istediğimiz için böyle söyledimdi...

Sonra?

Sonrası yok. Adam, adamlar inşallahla, maşallahla tamamlayıp sözlerini sıvıştılar. Bizi çölün göbeğinde gene aç, gene umutsuz bırakarak...

● BİR BİR SAPTADIK İSTEKLERİMİZİ

Döndük koğuşlarımıza. Bir bir saptadık isteklerimizi, yazdık. Her birimiz, tek tek yani, imzaladık. Başımıza bir şey gelirse, tümümüzün başına birden gelsin. İşte isteklerimiz. İşte gazeteniz. Yazın bunları, yayın bunları. Duysun duyması gerekenler. Yapılsın icabı... Yoksa... Yoksa açız bu çölün göbeğinde.

Türkiye'de geçerli yasalara uygun olarak aylığımızın yarısının her ay günü gününe Türkiye'deki Merkez Bankasına transfer edilmesini istiyoruz.

Irak Yasalarına göre aylığımızın geri kalan kısmının bize ödenmesi gerekiyor. İşte bu parayı ayı ayına, günü gününe istiyoruz.

İşverenin bize daha önce imzalattığı «ücretler dört ayda bir ödenir» şeklindeki sözleşmenin, Resmi Gazete'de yayınlanarak kesinleşen Hükümet kararnamesinden sonra geçerliği kalmadı. Yani kararnameye göre, yurtdışındaki işçilerin aylıklarının yüzde 50'si Türkiye Merkez Bankasına transfer edilecektir. O halde bize de ödemeler ay be ay yapılacaktır. Eski sözleşmelerin geçersizliği de ilan edilsin öyleyse...

Şantiyede içtiğimiz, kullandığımız su mikrop yuvasıdır. Sağlığımız tehlikededir. Bu önlensin. İçecek ve kullanacak temiz su bulunsun bize.

Kimimiz sekiz, kimimiz 12 saat çalışıyoruz. Sekiz Saat çalışmak istiyoruz hepimiz.

İzinlerde memlekete giderken kimimizi uçakla, kimimizi otobüsle yolluyorlar. Bu ayrıcalık kalksın. Hepimiz uçakla gidip gelmek istiyoruz. İznimizin yarısını yollarda geçirmekten bıktık.

Firma Türkiye merkezli, biz hepimiz Türkiye Cumhuriyeti'nin yurttaşıyız. O halde hepimiz Türkiye'de sigortalı sayılalım. Sigortalanalım.

● KİLO İŞİ TOZ YUTUYORUZ

Yatıp kalktığımız, barındığımız şantiye daha tamamlanmadı. İşveren bizi yarım kalmış şantiyeye taşınmaya zorladı. Evler yatılacak gibi değil. Odalarda soğutucu yok. Suudi Arabistan sıcağını bilmeyene lüks gelir ama bu çöl sıcağında bedeviler bile çadırlarına soğutucu koyuyor. Üreten, çalışan biziz, neyimiz eksik. Sıcak boğucu...

Ya banyo ve yıkanmalar? Çok ilkel bir iki kulübeyi kullanıyoruz banyo ve tuvalet diye. Buralardan kopan sinek kümeleri evleri, odaları, yemek dolaplarını, şantiyenin her yerini sardı. Kimse gece uyuyamıyor. Bu sinekler önlensin, bu pislik dezenfekte edilsin.

Şantiye alanı bir an önce stabilize edilsin. Çakıl taşı döşensin. Gündüz arazide, gece şantiyede kilo işi toz yutuyoruz.

İçimizde dini inançlarına bağlı arkadaşlar var. Onlar için bir mescit yapılsın şantiye'de.

Bütün bunlar yapılsın, yoksa...»

Suudi Arabistan'dan, çölün göbeğinden yazan 342 yapı işçisinin, 342 yurttaşımızın mektupları böyle bitiyor.

Onlar yazdı, biz yayınladık. Sıra kimde?

Temel Dağıtım

İzmir Fuarı'ndaki kitap sergisinde sizleri bekliyor

Yer: Arkeoloji müzesi yanı (montro kapısı)

ÜSKÜDAR 1. NCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN MENKULÜN AÇIK ARTIRMA İLANI

1978/834 Talimat

Bir borçtan dolayı hacizli ve aşağıda cins, miktar ve kıymetleri yazılı mallar satışa çıkarılmıştır.

Birinci artırma 24/9/979 günü saat 12-12.15'de Üsk. Çiçekçi İskele Caddesi No. 5, A. Blok Derya Mobilya'da yapılacak ve o günü kıymetlerinin % 75 ine istekli bulunmadığı takdirde 25/9/979 günü aynı yer ve saatte 2. artırma yapılarak en çok fiat verene satılacağı ve satış şartnamenin icra dosyasından görülebileceği, masrafı verildiği takdirde şartnamenin bir örneğinin isteyene gönderilebileceği, fazla bilgi almak isteyenlerin yukarıda yazılı dosya numarasıyla icra memurluğuna başvurmaları ilân olunur.

Muhammen kıymeti Lira	Krş	Adedi Cinsi (Mahiyeti ve önemli nitelikleri)
25.000	00	Penbe renkli yatak odası takımı 4 kapılı gardrop bir karyola tuvalet 2 komidin
2.500	00	Portmanto
7.500	00	Polyester bir masa ve 6 adet sandalyesi
2.000	00	Bir adet altılı avize
1.000	00	2 adet tekli beyaz avize

(Basın: 6379 — 2154)

«MHP Kapatılmalı mı, Neden?» sorularını kapsayan soruşturmamız, özel olarak örgütlenmemesine rağmen gene de şaşırtıcı bir ilgi gördü. Özellikle İSTA muhabirleri bölgelerindeki demokratların görüşlerini aldılar ve yolladılar. Kendisine soruşturma için başvurmamış nice okurumuz da katıldı soruşturmaya. Soruşturmamızın sonuçlarının sayısal bir dökümünü sunmayı «abes» buluyoruz. Şu ya da bu netlikle, soruşturmamıza katılanların —bir kaç eksiği ile— tümü MHP ve ÜGD'nin kapatılmasının zorunlu olduğunu vurguluyordu.

Soruşturmamızın yayınını önümüzdeki günlerde sona erdirmek istiyoruz. Ancak postadan gelen «yanıt» yağmurunun sonu gelmiyor. Bu durumda, teknik zorlukları da gözönüne alarak, soruşturmamıza katılan okurlarımızın adlarını yayınlamakla yetineceğiz. Böyle yapacağız, ancak en küçük bir yanlış anlamaya yol açılmasını da istemiyoruz. Sadece adlarını yayınlamakla yetindiğimiz okurlarımızın yolladıkları yanıtlarla, daha önce yayınlanan yanıtlar arasında ne içerik bakımından, ne de önem bakımından en ufak bir fark yok. Uygulamamız salt teknik zorunluklara dayanıyor. Soruşturmaya yanıt veren tüm okurlarımıza burada bir kez daha teşekkür ediyoruz. Soruşturmanın yanıtlarından çıkan toplu sonucun, ülkemizde demokrasi güçlerinin istemlerinin yönünü ve içeriğini somut olarak ortaya koyduğu inancındayız.

- **HÜSEYİN ERGÜLLÜ:** TÜMAS İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi
- **BURHAN AKTAŞ:** TARİŞ Tamir Atölyesi İşyeri Baştemsilcisi
- **RAMAZAN BAŞAKER:** Bursa SİFAŞ İşyeri Baştemsilcisi
- **TUNA KAPLAN:** Bartın Halkevi Başkanı
- **KADİR KALAYCI:** Beton-İş Sendikası Bartın Şube Başkanı
- **M. ALİ ONAY:** Renault İşyeri Baştemsilcisi
- **MUZAFFER HACIHASANOĞLU**
- **AHMET DİKMEOĞLU**
- **İBRAHİM BAŞKAYA:** TÖB-DER Dinar Şb. Bşk.
- **CAFER SAĞLAM:** Dinar Belediyesi Genel-İş Sendikası İşyeri Baştemsilcisi
- **TEKİN YILDIRIM:** BANK-SEN Dinar İşyeri Tem.
- **YUSUF AYBAR:** Dicle Halkevi üyesi, terzi
- **Dr. ALİ KARABULUT:** Ziraat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı
- **BEKİR EKEN:** Gıda-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu üyesi
- **TUNCAY YILMAZ:** Dinar - Koop Müdürü
- **TEMEL BAKİ YENER:** GENEL-DER Doğukaradeniz Bölge Temsilcisi
- **MUZAFFER DUYMAZ:** Halkevleri 5. Bölge Temsilcisi
- **MUSTAFA ÖZ:** TÖB-DER Bandırma Şube Başkanı
- **AYŞE ÖZ:** İKD Bandırma Temsilcisi
- **SERDAR GENÇ:** İGD Bandırma Şube Başkanı
- **SITKI DEĞİRMENCİOĞLU:** Marmara KÖY-DER Merkez Yürütme Kurulu üyesi

● DEVAM EDECEK

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Küba Dışişleri Bakanı Malmierca, Bağlantısızlar 6. Doruk Toplantısı öncesindeki gelişmeleri, emperyalizmin ve Pekin liderlerinin Bağlantısızlar aleyhine çalışmalarını ve Bağlantısızların birliği konusundaki görüşlerini özetleyen bir yazısında şunları söylüyor:

Granma

GRANMA
- Haftalık gazete.
- Küba Komünist Partisi'nin yayın organı.
- Havana'da yayınlanır.

Bağlantısızlar ve 6. Doruk

Bağlantısızlar Hareketi daha başlangıcından itibaren kendini, emperyalizme, sömürgeciliğe, yenisömürgeciliğe, halkların üzerinde her türlü baskıya karşı ve yumuşama ve kalıcı barış uğrunda savaşıma adadı. Geçen yıllar boyunca bu hareket önemli bir politik güç haline geldi ve uluslararası planda çok büyük ve olumlu bir rol oynuyor.

Bizim Hareketimiz ideolojik savaşımdan hiçbir şekilde uzak değildir. Hiçbir güç bizi, ana görevlerin gösterdiği yoldan çelmeyi başaramadı. Bağlantısızlar Hareketi, baskıya ve ırk ayrımına karşı ve yeni uluslararası ekonomik düzen uğrunda halkların verdiği savaşımı var gücüyle destekliyor. Emperyalizm bu amaçları her zaman reddetti ve birçok kez, kendi yandaşları aracılığıyla, çeşitli manevralarla hareketin birliğini parçalamaya kalktı.

Emperyalizm, birçok kez, halkların bağımsızlığını destekleme konusunda Sosyalist ülkelerle Bağlantısızların izlediği politikanın çakışması üzerine spekülasyon yaptı.

Küba, bütün davranışlarıyla, gerek hazırlıkların, gerekse konferansın kendinin, Hareketin birliğinin daha da sağlamlaştırılması ve böylece, yaşamsal önem taşıyan uluslararası sorunların çözümlenmesinde daha büyük bir rol oynayabilmesi olanağını taşıdığını ortaya koydu.

Hareketin üyelerinin bazılarının, bazı konularda değişik görüşleri var. Hareketin en önemli konulardaki kararları, genellikle kullanılan oylama yöntemiyle değil karşılıklı anlayışla alınır. Bunun anlamı, Hareket içinde bir çoğunluk ve bir de azınlık diye bir bölünmenin bulunmadığıdır, ve şu ya da bu kararın alınması, herkes için, ya da hemen hemen herkes için tatmin edici formülasyonlara ulaşılan görüşmeler yoluyla olur. Harekete üye ülkeler arasında var olan bazı çelişkili konular ele alındığında durum özellikle karmaşık olmaktadır.

Düşmanlarımız, genel kural olarak, varolan ayrılıkları abartmaya çalışıyor ve bunların aşılamayacağını düşünüyor. Ama, şimdiki uluslararası atmosfer, Bağlantısızlar arasındaki çelişkilerle karakterize olmamıştır. Tam tersine, asıl uzlaşmaz çelişkiler, bu Hareketin üyeleriyle emperyalizm arasındadır. Bu konuda, Güney Afrika ve Rodezya ırkçı yönetimlerine emperyalizmin sağladığı desteği, Namibya'nın Güney Afrika tarafından yasalara aykırı olarak işgal edilmesini, Filistin halkının düşmanlarının girişimlerini, İsrail'in işgal ettiği topraklardan çekilmeme iddialarını örnek olarak verebiliriz.

Biz, emperyalizmin ve ırkçılığın darbe indirmeye kalktığı herkesin daima yanında olacağız.

Bağlantısızlar Hareketine katılan bazı sosyalist ülkelerin sağladığı yararları belirtmek için, sosyalist uluslar olan Küba, Vietnam, Laos, Demokratik Kore ve Yugoslavya'yı örnek verebiliriz.

Çin'in Bağlantısızlara katılma isteğine gelince, bunu neden istediğini biliyoruz. Çin liderleri bir zamandan beri bir başkasının ağzından konuşuyorlar. Bugün onlar, Bağlantısızları bölmek için emperyalizmin Truva atı rolünü oynuyorlar. Pekin yöneticilerinin, Bağlantısızlara karşı tavır alan ülkelerle anlaşmaları var: Latin Amerika'da Pinochet'in Şili'si ile ilişkilere sahip, Angola'da Güney Afrikalı ırkçılarla ve karşı devrimci çetelerle beraber çalışıyorlar. Özgür Afrika'nın düşmanlarının safında yer alıyorlar. Sosyalist Vietnam'a yapılan saldırıya da tanık olduk. 6. Doruktan önce Pekin liderleri, bu doruğun aleyhinde çalıştılar. Ama bütün bunlar da daha öncekiler gibi başarısızlığa mahkumdur.

6. Doruk Toplantısı, emperyalizme karşı daha iyi bir yaşam uğruna savaşan halklar hesabına yeni bir aşama oluşturacaktır.

SOVYET YAPISI TAKIM TEZGAHLARI SİZE GÜVENCE SAĞLAR

Sovyet Dış Ticaret İşletmesi

V/O STANKOIMPORT

20 Ağustos - 20 Eylül 1979 tarihleri arasında İZMİR ENTERNASYONAL FUARINDA,

en komplike parçaları dahi tornalayabilen, yüksek randıman ve hassasiyet simgesi olan çok amaçlı, geniş çeşitli takım tezgâhları dizisini takdim eder.

ÇEŞİTLİ İŞLER GÖREBİLEN YATAY TAŞLAMA MAKİNASI, Model 3D722 kare şeklinde pleytli ve dikey antifriksiyon kızaklarda hareket eden sütüna sahip olan tezgâh, taşlama kafasının hassas ve istikrarlı dikey besleme hareketine imkân verir. Tezgahın bünyesinde bulunan kilitleme sistemleri ve koruma tertibatı sayesinde, tam bir çalışma emniyeti sağlanmaktadır

HER TÜRLÜ KULLANIŞA ELVERİŞLİ FREZE TEZGAHLARI, Model 6R83Sh çok sert yapısı ve titreşim kabiliyeti ile freze bıçağının ömrünü uzatır ve freze verimінin artmasını sağlar.

V/O STANKOIMPORT SERGİSİNE HOŞ GELDİNİZ

1927

(Basın: 33360 — 1971)

TAHIL SİLOSUNDAN LAZER CİHAZINA KADAR

V/O TECHMASHEXPORT dünyanın 70 ülkesine aşağıdaki teçhizatı sağlar :

- Tekstil ve Tabaklama sanayii teçhizatı
- Boya sanayii teçhizatı
- Gıda sanayii teçhizatı
- Elektronik sanayii ve otomasyon teknolojisi aksamı
- Kimya, petrol işleme, kağıt ve selüloz sanayii teçhizatı
- Oksijen ve soğutma teçhizatı, kompresörler
- Pompalar ve sanayi tipi devre aksesuvarları

V/O TECHMASHEXPORT

35, Mosfilmovskaya, Moscow 117330, USSR,
Tel. : 147-15-62, Telex 7568

1930

(Basın: 33357 — 1969)

DÜNYA ÇOCUK YILINDA İŞTE ÇOCUKLARIMIZ

● ŞENOL AŞIK

— 4 —

İKİ KÜÇÜK ÇİNGENE...

Çingene demişiz, hor görmüşüz, Basmışız tokadı. Burası çingene mahallesi demişiz, çamur içine bırakıvermişiz çocukları.

Gaziosmanpaşa'nın Sarıgöl, Kanarya Sokağıdan aşağıya, «Çingene Mahallesi» denilen yere doğru yürüyorum. Sokağın taşları sökülmüş, çamur içinde. Yolun ortasındaki çukurlara düşmemek için yavaş yürüyorum. Sağımda solumda bir sürü çocuk.

Çingene çocukları

Çingene bunlar. Horluyoruz. Küçük düşürücü sözlerle azarlıyoruz. Ellerinde birer odun parçası karıştırıyorlar taş aralarını, hepsinin de burunlarında sümük, hepsi de solgun yüzlü, ama hepsi de neşeli, gözleri gülüyor hepsinin.

Neye gülüyorlar bu çocuklar? Hem de bana bakıp bakıp neye, gülüyorlar, neyime gülüyorlar? Ayağımdaki parlak ayakkabılara mı? Takım elbiseye mi? Yoksa kravatıma mı? Neyime gülüyorlar bu çocuklar? Çingene çocukları?...

Mahalleye doğru iniyorum, bir hayli kalabalık. Bakımsız bir sokak. Çöptenekeleri olmadığından mı ne, yol boyu dökülen yığınla çöpler. Ve çöpler arasında birşeyler arayan çingene çocukları: Yaşları küçük. Daha 2-5 arasında. Ayakkabıları bile yok. Çok mu yoksullar?

Az aşağıdaki bir bakkala girip, neden geldiğimi anlatıyorum. Anlayışla karşılıyor «buyurun» diyor. «Çok mu yoksul bu mahallenin çocukları?» diyorum, bir «off» çekiyor, «hem de nasıl» diyor, «daha 10-12 yaşlarında çalışmaya başlarlar...»

«Kimse yaşına gücüne ve cinsiyetine uygun olmayan işte çalıştırılamaz. Çocuklar, gençler ve kadınlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunur».

Böyle diyor Anayasa'mızın 43.ncü maddesi. 12 yaşındaki çocuklarımızın çalışmasını istemiyor. Onların özel olarak korunmasını istiyor. Anayasa'mızın bu maddesine uyan kaç aile var ülkemizde?

Çingene mahallesindeyim, etrafımda bir sürü meraklı kadın, erkek ve çocuk... Hepsine soruyorum tek tek, nasılsınız diye, kimse iyiyiz diyemiyor. Efkan'ı alıyorum yanıma. 12 yaşındaki Efkan Karaçam'ı.

«— Annem de babam da burada. Annem çalışmıyor. Babam seyyar satıcılık yapıyor. Kendim Kapalıçarşı'da nikelajcıda çalışıyorum.» Bunları anlatıyor, Anayasa'nın 43.ncü maddesinin «çalışamaz» dediği, «korunması gerekli» dediği 12 yaşındaki Efkan Karaçam. Bunları anlatırken de hiçbir ezikliк duymuyor. Gururla anlatıyor. Çalışıyorum diyor.

— «450 lira haftalık alıyorum. 400 lirasını babama veriyorum 50 lira yetiyor bana.

Yol parasını, soruyorum, «kendin vermiyor musun?» diyorum.

«— Kendim veriyorum» diyor.

Ve 50 lira ile bir hafta boyu besleniyor. Efkan ve Efkanlar...

Ne yediğini soruyorum Efkan'a, «Köfte ekmek» diyor, «Tost» diyor, «Lahmacun - Ayran» diyor. Ve geleceğimizin güvencesi çocuklarımız bunlarla besleniyor. Hem de bir hafta boyunca.

Okulu soruyorum.

«İlkokul 2. nci sınıftan ayrıldım. Okuma bilmiyorum ama, yazma biliyorum, unuttum. İlerisini okumak isterdim ama, ayrıldım. Soğudum okuldan.

«— Neden okuldan soğudun, seni kim soğuttu?

«— Kendim soğudum. Okulda kavga ederdik. Bazen döverdim, bazen de dövülürdüm. Böyle böyle soğudum okuldan...

Efkan Karaçam 5 ay oluyor çalışmaya başlayalı. Sigortalı değil. Hiçbir güvencesi de yok. Tek güvencesi aldığı 450 lira haftalık. Efkan anlattıkça anlatıyordu. Her kelimesi gazeteye manşet olacak nitelikte ilginç. Çocukluğuna doyamayan bir işçi o. Oyun oynaması yok, gezmesi, eğlenmesi yoktu. Efkan 12 yaşında başladı bu yaşama. Neydi onu bu ortama iten? Neydi çocuk yaşında gücünün üzerindeki bir işyerinde çalışmasını gerektiden?

1979 Dünya Çocuk Yılını soruyorum.

«— Bizim için kurulmuş» diyor. O gün bol bol oynamak istediğini söylüyor. İstediğince gezip eğlenmek istediğini söylüyor Efkan Karaçam. Daha 12 yaşında. Yaşıtları bol bol oynarken, gezerken, evde annesinin pişirdiği yemeği yerken, o, çalışma yaşamına atılmış, oyun sahalarından koparılmış, hafta boyunca tost, lahmacun ve köfte ekmek yemeğe mahkum edilmiş.

Bir başka sese kulak verelim şimdi. 15 yaşındaki Kazım Adak'ın sesine:

— Çingene diyorlar ağabi. Hor görüyorlar. Vuruyorlar küfür ediyorlar. Sarıgöl'de bir şapkacının yanında 350 lira haftalıkla çalışıyorum 6 ay oldu çalışmaya başlayalı. Sigortalıyım. Aldığım paranın bir kısmını bankaya yatırıyorum. İlerde lazım olur.

Onun da annesi çalışmıyor. Babası da seyyar satıcılık yapıyor. Evin geçimini baba-oğul sağlıyorlar.

— İlkokulu bitirdim. Ortaokula gitmedim. Ortaokula evden gönderdiler ama, ben gitmedim. Sanat öğrenmek istedim. Okuyup ne yapacağım ağabi. Biz çingeneyiz. Bize çingene diyorlar. Bizi o okullarda okutmazlar.

Küçücük yüreğinde okuma hırsı yatıyor Kazım'ın ama... Sanat öğrensin demişler, para kazansın demişler. Daha 15 yaşında o. Nasıl para kazanacak Kazım? Nasıl çalışacak bu küçük Kazım? Yaşına göre boyu uzamamış, cılız kalmış, gerekli gıdayı alamamış, çingene Kazım?...

Pahalılıktan yakınıyor Kazım Adak.«Herşey pahalı ağabi» diyor, üzerime birşey alamadım, alamıyorum.

Diyor da diyor Kazım içinden geldiği gibi söylüyor. Çocuk gibi konuşmuyor, bir büyük gibi konuşuyor, yalansız, yalın...

Çingene demişiz. Hor görmüşüz. Basmışız tokadı. Burası çingene mahallesi demişiz, çamur içinde bırakıvermişiz çocukları.

1979 yılını çok iyi biliyor Kazım Adak. «Çocuk Yılı» diyor, «Bizim yılımız» diyemiyor demiyor. Varmıyor dili böyle demeye. Fotoğraflarını çekmeye hazırlanıyorum. Elinden tutuyor Efkan'ın, duvara doğru çekiyor, çamur olmayan kuru bir yere doğru götürüyor. Ne de olsa kendisinden küçük. Daha şimdiden öğrenmiş Kazım Adak, küçüklerini korumayı. Basıyorum deklanşöre, bir anda iki si birden «Sağol ağabi» diyorlar.

«— Benden birşey ister misiniz?»

«— Yok», diyor Efkan'la Kazım, «Yok. Ne diyelim, ne isteyelim...

Sarıgöl'e doğru çıkıyoruz yine birlikteyiz, yolcu ediyorlar beni, misafirleriyim onların, bu küçük çocukların. Çıkıyorlar yavaş yavaş çingene mahallesinden. Ellerini uzatıyorlar, tokalaşıyoruz, sıkıyorum ellerinden, «güle, güle ağabi» diyorlar.

● SON

---

tırmık — AYDIN ENGİN

Toplumsal pazarlık

Biz bunları yazarken, Rize'de Türk-İş'in elebaşıları oturmuş konuşuyorlar. Toplumsal anlaşma üstüne Türk-İş'in tutumunu saptamaya çabalıyorlar.

Bu köşede bir kaç kez, şu ünlü «toplumsal anlaşma» üzerinde durduk. Bunun anlaşma değil «uzlaşma» olduğunu, işçi sınıfının ekonomik kazanımlarını, tekelci sermayeye peşkeş çekme operasyonu olduğunu vurguladık.

Eğer Tırmık okurlarına gereksiz bir tekrar gibi görünmeyecekse, şu toplumsal anlaşmanın ne olup ne olmadığı üstünde bir kez daha duralım.

Toplumsal Anlaşma, Dünya işçi sınıfı için yeni bir terim değil. Örneğin İngiltere'de sosyal demokrat çizgiyi temsil eden İngiliz İşçi Partisi sürekli olarak etkisi altında tuttuğu sendikalara bu istemi dayatır. Hem de aynen bu terimi kullanarak. Fransa'da, Almanya'da Avusturya'da benzeri örnekler var. İsveç'te de uygulanmak istendi ama bilebildiğimiz kadarıyla tutmadı.

Toplumsal Anlaşma ile amaçlananların tümünün kökü taa İkinci Enternasyonal döneklerinin, tekellerle uzlaşma politikasına ve bu yöndeki sapkın tezlerine uzanır.

Özü, «ülke kalkınması, ekonomik darboğazların topluca aşılması, fedakârlığın yaygınlaştırılması» gibi toplumsal demagojilere, burjuva yutturmacalarına, tekelci kandırmalara dayanır. Tek bir amacı vardır: İşçi ücretlerini, «işçilerin alabileceği kadar değil, tekellerin verebileceği kadar» ile sınırlamak.

Tekelci sermaye bu hedefe varabilmek için tek dayanağa sahiptir: Sarı sendikalar. Bir başka deyişle, sınıf ve kitle sendikacılığı yerine sınıf uzlaşmacılığını yeğleyen sendikalar...

Hükümet, kurulduğu günlerden itibaren IMF denen emperyalist denetim kurumunun gönlünü edebilmek, üç beş dolar sadaka alabilmek için öncelikle işçi ücretlerini dondurmaya yöneldi. Aslında Türkiye tekelci sermayesi için bu 3. Beş Yıllık Plan'a da konmuş olan bir hedef, bir özlemdir.

Hükümet bu girişiminde sert kayalara çarpmadı. Türk-İş'in Halil Tunç yönetimindeki teknesi su almaya başlamış, gemi karaya otur masa bile yalpalamaya başlamıştı. DİSK ise yönetim kademelerindeki «ünlü» operasyondan sonra alternatif olmaktan hızla uzaklaşıyor, Türk-İş'in uykularını kaçıran bir kuruluş olma niteliğini hızla yitiriyordu.

Tunç ve ekibinin bu koşullarda Hükümet'le anlaşmaktan da, uzlaşmaktan da pek pervası olmadı. Nitekim sonunda tumturaklı törenlerle «toplumsal anlaşma» imzalandı. Anlaşmanın cafcaflı metnindeki cilayı sıyıralım, geriye işçi ücretlerinden yüzde 20'den fazla artış yapılmaması konusunda taraflarca anlaşmaya varılması kalır.

Kalır da, ülkemizdeki enflasyonun korkunç hızı, onu daha da kırbaçlayan devalüasyonlar zinciri yüzde 20'lik bir ücret artışını devede kulak kıldı. Türk-İş yönetiminin bugün Rize'de gözden geçireceklerinin başında işte bu geliyor. Yani daha önce anlaşmaya varıldığı gibi işçi ücretlerini yüzde 20'lik bir tavanla sınırlamak mümkün olacak mı, olmayacak mı? Türk-İş Sendikaları bunu becerebilecek, tabanlarına bunu zorla ya da zorbalıkla kabul ettirebilecek mi, ettiremeyecek mi? Türk-İş'in ağababalarının, parababalarına verdikleri bu güvence uygulanır mı, uygulanmaz mı?

Soruların cevabını bizzat işçi sınıfı verecek. Önümüzdeki büyük toplusözleşmelerde olanca netliğiyle verilecek bu cevap. Kuşkusu olan varsa, beklesin görsün.

Biz yazımızın başlığını «toplumsal anlaşma» olarak değil de «toplumsal pazarlık» olarak koymamıza yolaçan yargımızı savunmak istiyoruz.

Türk-İş, Ecevit Hükümetine sözünü ettiğimiz güvenceyi verdi. Verdi ama ne olarak verdi? Yani pazarlıkta, Hükümet aldığına karşılık ne gibi bir fatura ödemeyi yükümlendi.

Kanımızca sorunun cevabı pek pek zor değil: Yetki pazarlığıdır bu. Tabanı altından hızla kayan -DİSK'teki tüm olumsuzluklara karşın gene de hızla kayan- Türk-İş bu dönemecte ancak Çalışma Bakanlığından, Bölge Çalışma Müdürlüklerine, kamu işyerlerinde işveren konumundaki müdürlerden, bankalara kadar uzanan bir ağ'ın özellikle büyük kamu işyerlerinde toplusözleşme yetkisini Türk-İş Sendikalarına vermekte açık açık yardımcı olmasını istiyor. Son haftalarda Türk-İş yönetim kademelerinden Hükümetin bakanlarına yönelen eleştirilerin tümü de burada kilitleniyor. Orhan Alp, işte bu yüzden Türk-İş'in gözdesidir. Deniz Baykal'ın adı anılınca işte bu yüzden bazı Türk-İş elebaşıları suratlarını buruşturmaktadırlar. Tekel Cevizli Sigara Fabrikası'ndaki binlerce işçinin yiğit direnişine Hükümet'in seyirci kalması bundandır işte. Sümerbank işyerlerinde yetki uyuşmazlıklarını Teksif, işte bu «pazarlık»a dayanarak çözümleme umudundadır.

Rize'den çıkacak sonuç, bu «pazarlık» üstüne Hükümet kapalı kapılar ardında Türk-İş elebaşılarına ne gibi güvenceler verdiyse o lacak. Gerisi boş laf...

KONUT İNŞAATI İLANI

1 — Zonguldak S.S. 67. Zonguldak Yapı Kooperatifi adına 45 adet işçi konutunu ihtiva etmek üzere yaptırılacak konut inşaatı kapalı zarf usulüyle ve götürü bedel esaslarına göre eksiltmeye ait teklif şartnamesindeki şartlarla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — İşin hesaplanan bedeli 11.122.839 lira 00 kuruştur. Bu bedelle, eksiltmeye ait teklif şartnamesindeki ve inşaat sözleşmesi tasarısındaki şartlar konutların Emlâk Alım Vergileri ile, iskân ve işletme ruhsatı harçları dahildir.

3 — Bu işe ait şartname'er ile ihale evrakı, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı ile Sosyal Sigortalar Kurumu Zonguldak Bölge Müdürlüğünde görülebilir.

4 — Eksiltme 10.8.1979 günü saat 16.00'da Sosyal Sigortalar Kurumu Zonguldak Bö'ge Müdürlüğünde iş sahipleri tarafından kurulacak İhale Komisyonu marifetiyle yapılacak, kesin ihale Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünde neticelendirilecektir. Müteahhit inşaat sözleşmesini iş sahibi Kurum ve kooperatifle müştereken akdedecek, ödemeler Kurum tarafından direkt olarak müteahhide yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

a) Müteahhitlik Kàrnesini (C grubundan işin hesaplanan bedelinin 2/3'ü kadar).

b) Teknik araçlar bildirisini,

c) Sözleşme tasarısının 5. maddesinde kayıtlı teknik elemanların çalıştırılacağına dair taahhütnamesini (Noterden tasdikli).

d) Sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisini (Bankadan)

e) Müracaat tarihinde taahhüdü devam eden işlerini açıklayan bildirisini,

f) Müracaat tarihine kadar tam olarak başarılan işlerin bildirisini.

Ekleme suretiyle ihale tarihinden (ihale günü hariç) en az üç gün evveline (6.8.1979 günü mesai saati sonuna kadar) Sosyal Sigortalar Kurumu Zonguldak Bö'ge Müdürlüğüne yazılı müracaatta bulunmaları «Yeterlik Belgesi» almaları ve yeterlik belgesini kapalı teklif zarflarına koymaları şarttır.

6 — Geçici teminat miktarı 347.437.17 lira olup, isteklilerin Sosyal Sigortalar Kurumu Zonguldak Bölge Müdürlüğüne yatırarak makbuzu veya geçici teminat mektubunu kapalı teklif zarfına koymaları şarttır.

7 — İsteklilerin kapalı teklif zarfını makbuz mukabilinde İhale Komisyonu Başkanlığına ihale saatinden en geç bir saat evvel vermeleri şarttır.

8 — Kurum, Yeterlik Belgesini verip vermemekte ve ihale yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

9 — Telgraf ile müracaatlar ve postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez.

10 — Belediyelerce i'ânlardan alınacak vergi ve resimler müteahhit firmalara ait olacaktır. Ancak ihale yapılmadığı takdirde belediyelerce ilânlardan alınacak vergi ve resimler kooperatif tarafından ödenecektir.

Keyfiyet ilân olunur.

Po: 2156

A.Laşin
SOSYALİZM VE DEVLET
224 sayfa 60 lira
konak yayınları
P.K.749 İSTANBUL

MENKUL SATIŞ İLANI
İSTANBUL 13. İCRA MEMURLUĞUNDAN

Bir borçtan dolayı mahcuz olup satılmasına karar verilen toplam 358.232.00 TL. muhammen kıymetinde muhtelif poplin, saten, perdelik ve empirmelerin birinci açık artırması 17.9.1979 günü saat 16.30 ile 16.45 arasında mahcuzların bulunduğu Tarakçı Cafer Sokak 42/44/5 Yeşildirek İstanbul adresinde yapılacaktır.

Birinci satışta talip çıkmaz veya verilen fiat muhammen kıymetin % 75'ini bulmadığı takdirde 18.9.1979 günü aynı yer ve saatte ikinci artırmaya çıkartılarak en çok pey sürene ihale edilecektir. İhale karar pulu ile belediye rüsumu müşteriye aittir ilan olunur. 28.8.1979

(Basın: 6371) — 2155

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 92 —

Tartışma kötü başladı ve kanımca anlamsız bir şeyden çıkmıştı.

Bir kısmımız aletlerini toparladı. Diğerleri olduğu yerde öylece bıraktılar. Bir kısmı ise, işini hiç bırakmazdı.

Tüm işçilerde ortak bir direniş havası gördüm. İsviçre Almancası, Almanca ve İtalyanca konuşmalar kulağa çalınıyordu. Masaların çevresinde toplanılmış, aynı şişeden elden ele bira içiliyordu. Bazılarının işi bırakmış olmaktan memnun bir halleri vardı.

Bana yakınca oturan ve çam yarması gibi bir İsviçreli duvarcı olan Räti, genç duvarcılardan oluşan bir gruba sesleniyordu: «Burada sürüp giden rezalete bir son vermek gerekiyor. Niçin içimizden biri İtalyandır diye daha az kazansın? Önemli olan yapılan iştir. Herkes de yaptığı işe göre para almalıdır. İtalyanlar bizden yirmi kuruş eksik alıyorlar. Birlik olmalıyız!»

Fakat, kızılca yüzlü delikanlılardan biri, kabaca onun sözünü kesti: «Onların durumundan bana ne, onlar da başlarının çaresine baksınlar.»

Tartışma kötü başlamıştı ve kanımca anlamsızdı da. Dışarda vinç ve arkasından beton makinası da durdu.

Ustabaşının sesi kantinin kapısından bize doğru geldi: «Ne oluyor burada? Niçin greve gitmek istiyorsunuz? Yabancılar yüzünden... Pekala, nasıl isterseniz öyle yapın, ama bundan kazançlı çıkmayacaksınız. Bu sözüme iyi kulak verin.»

«Grev» sözü üzerine ortalığı sessizlik kapladı. İçimizden bazıları farkında olmadan, sanki birileri kendilerine vuracakmış gibi omuzlarını kıstılar. İtalyanlar hiç bozulmadılar. Bizim gibi onların durumu da parlak değildi. Elimizde sadece bir çalışma izniyle, her an çekip alabilecekleri geçici oturma belgesi vardı.

Yeniden yükselmeye başlayan ses curcunası arasında şu cümleler kulağıma çalındı: «Böyle bir harekete girişmeye değer mi? Grev demek... Bir anlaşma temeli aramak gerekirdi...»

Räti, kapıda bekleyip duran ustabaşına doğru, kalabalığı yara yara ilerledi. Ustabaşı ise, onun yaklaştığını görünce «işi durduranlara ücretleri ödenmeyecektir» diye bağırdı. Sonra ekledi: «Benim senle işim yok... Öyle komünistlerle, biz...»

Artık hiçbir şey anlamıyordum. Kapıya doğru yaklaştım. Räti bunun üzerine şöyle dedi:

— Ama benim seninle konuşacaklarım var!

— «İyi öyleyse, konuş bakalım» diye homurdandı ustabaşı. Fakat bir adım gerilemedi.

— «Biliyorsun ki, biz anlaşmazlık konusunu barışçı yollardan konuşarak çözümlemeye çalıştık» dedi. «İnşaat firması ise, İtalyan işçilerinin düşük ücretle çalıştırılması konusunda hiçbir şey dinlemek istemiyor. Bu böyle sürerse, sendikanın desteğiyle greve gitmek zorunda kalacağız.»

«Grev» sözü üzerine gürültü arttı. Bunun bir onay mı, yoksa red mi ifade ettiğini kestiremiyordum.

Ustabaşı:

— «Grev yapanlar işten atılacaktır» diye tehdit savurdu.

Bu olup biten işler bende olumlu bir izlenim yarattı. Düzenli çalışma ve çeşitli uluslardan insanlarla karşılaşmış olmam sayesinde eski serserilik alışkanlıklarımın hemen tümünü attım. Herhangi bir duvarcı gibi ben de sınırsız şekilde içip, midemi inanılmayacak derecede etle şişirsem de, kendime kitap satın almama elverecek kadar param kalıyordu. Bunların arasında bazı romanlar, Komünist Partisi Manifesti, -bilmem bunu kaç kez kaybedip yeniden satın almıştım!- diğer teorik yazılar vardı. Ama bu sonunculardan fazla birşey anladığım yoktu. Bunları, meyhanelerde dolaşıp durmayı ve eski moda büyük çizmelerden bira içmeyi canım çekmediği zamanlar okuyordum. Komünist gazetesiyle ilişki kurmuştum. Ara sıra makalelerimi yayınlıyordu. 1 Mayıs'ta doğal olarak SPS (İsviçre Sosyalist Partisi) saflarında değil, KPS (İsviçre Komünist Partisi) saflarında gösterilere katılmış bulunuyordum. Ne var ki, İtalyan işçilerinin alacağı birkaç kuruşluk bir ücret artışının söz konusu olduğu şu anda grev nedenini pek sudan buluyordum.

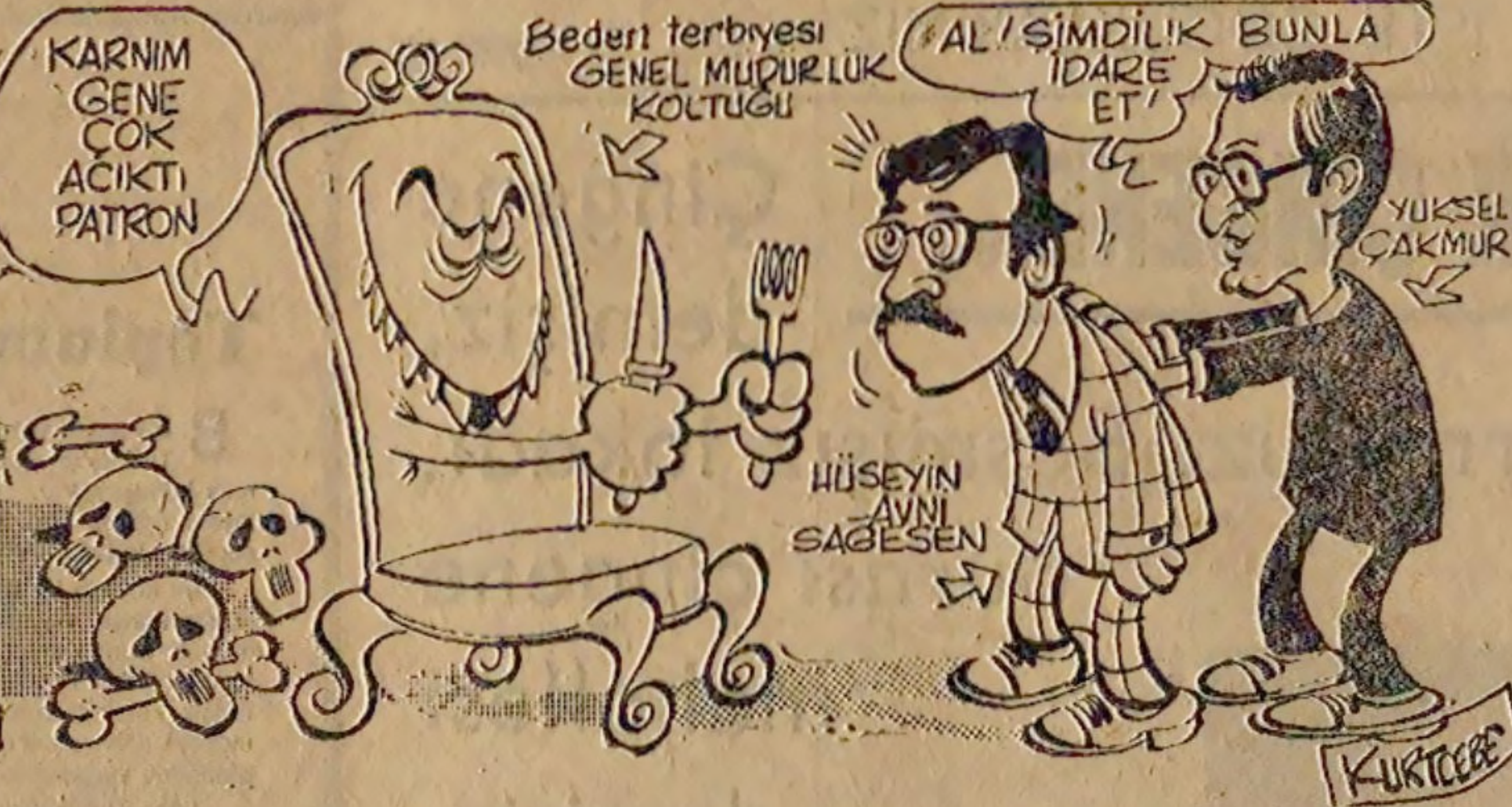
Ustabaşı ile Räti giderek daha öfkeli bir şekilde birbirlerine karşı dikiliyorlardı. İtalyanlar da işe karışıyor ve kendi dillerinde avaz avaz bağırıyorlardı. Birkaç sözcük Almanca bilenler, şu sözleri kaya gibi ustabaşının kafasına fırlatıyorlardı: «Kapitalizmin uşağı... Patronun köpeği... Satakl»

İyice köpürmüş olan ustabaşı barakadan defoldu. Räti bizimle konuşmayı sürdürdü. Bir grev komitesi oluşturulmasına, grev sorunlarını görüşecek ve grevin nasıl desteklenip yönetileceğinin konuşulacağı bir Genel Kurul'un, hemen ertesi sabah örgütlenmesine karar verildi. Bununla birlikte, daha grev başlatılmadan önce ustabaşı tüm istekleri kabul etti. İtalyanlar başka bir şantiyeye alındılar. Polis içlerinden bazılarını tutukladı. Bizim kılımıza bile dokunamadı. Bu benim ilk grevimdi.

(Devamı var)

HASAN UYSAL YENİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ SAĞESEN'İ KUTLAMAYA GİTTİ VE...

"Hiç tesisi olmayan yerler de var, bu yörelere yeni tesisler yapılması doğaldır. Ancak sanıyorum 1976'da 1000 salon, 1000 stad nutukları atıldı. Bunlar masa başında yapılan işlerdi. Bu politikayla 1977'de ancak 46 tesisin ihalesi yapılabildi. Bugün Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün 70'e yakın tamamlanmayan inşaatı var ve de eldeki teknik kadro, gerek sayısal, gerek nitelik olarak yeterli değil. Kendi kadronuzu oluşturup, bir sistem ve disiplin getiremezseniz, hiçbir şey yapamazsınız..."

"BANA GEÇMİŞ OLSUN DE, KARDEŞİM,,

Tesislerle ilgili Genel Müdür Yardımcısıyken BTGM'ne vekaleten getirilen Sağesen «Genel Müdürlük bana asaleten verilirse ve ben de bunu kabul edersem, gerekeni yapmaya çalışacağım. Başarılı olurum veya olamam. Belki de ben de duvara çarparım. Şu anda Beden Terbiyesi iflas etmiş bir kurum. Koşulları çok ağır. Bu durumda görev yapmak da çok zor» dedi.

Yeni görevinız nedeni ile kutlarım efendim.

— Sen beni kutlama. Geçmiş olsun de aslında...

Anlayamadım efendim.

— Bunda anlamayacak ne var? BTGM'u iflas etmiş bir kurum. Koşulları çok ağır. Bu durumda görev yapmak da çok zor.

— Tesislerle ilgili Genel Müdür Yardımcısı iken Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne vekaleten getirilen Hüseyin Avni Sağesen'le, henüz göreve başladığının 5. saatinde böyle karşılaşıp konuştuk.

— Sizi asaleten bu göreve getirirlerse kabul edecek misiniz?

— Bana henüz öyle bir teklif yapılmadı. Bana verilen direktifle bu göreve vekaleten getirildim. Teklif yapılırsa kabul edip etmemeye henüz bir karar vermedim. Ben bu kuruma tesislerle ilgili olarak geldim. Kendimi bu göreve hazırladım. İşin gerçeği BTGM'ne hazır değilim. Ancak, bana Genel Müdürlük için teklif gelirse ve kabul edersem kafamda olan bazı şeyler var.

— Ne gibi?

— Şimdi bunlar yanlış olabilir. Önce kafamdakileri irdelemem gerekiyor. Daha önce söyledim, ben bu göreve hazırlıklı gelmedim. Söyleyeceklerim yanlış olabilir. Bunları daha sonra konuşalım.

— BTGM'nün durumu çok karışık. Siz 22 ayda bu görevde gördüğümüz 5. kişisiniz. Aymergen'in alınmasında en büyük etken bazı yönetici ve federasyon başkanlarının görevden alınmasına karşı direnmesi gösteriliyor. Size böyle bir şey geldi mi veya gelse ne yaparsınız?

— BTGM'nün iflas ettiği ortada, apaçık görülüyor. Ancak bazı şeyler yapılması gerekiyor, bu kaçınılmaz. Aymergen'in görevden ayrılmasının sanıyorum nedeni bu değil ve ben birtakım kişilerin görevden alınması konusunda bir şey duymadım. Bana da böyle bir öneri geleceğini sanmıyorum. Ancak bir takım işlerin yapılması ve bozukluklarınn giderilmesi belirli bir kadro işidir. Kendi kadronuzu oluşturmazsanız ve bir sistem ve disiplin getirmezseniz hiçbir şey yapamazsınız.

— Yani BTGM'de yeni bir takım değişmeler mi söz konusu?

— Sadece kilit noktalarda. Ancak bu yapılacak anlamında değil, yapılması gerekiyor anlamında...

— Bir de tesisler konusu var. Bu konu özellikle sizin konunuz. Kişilere, bazı sözde kulüplere peşkeş çekilen veya yanlış yapılma nedeni ile kullanılmayan tesisler var. Bu sorun hakkında ne söyleyebilirsiniz?

— BTGM'ü Türkiye'de taşınmaz mallarının değeri bakımından en zengin kurum sayılabilir. Ancak bilinen nedenlerden ötürü bu tesislerin bir yararı olmuyor. Bunların tümünün elden geçmesi gerekiyor. İyi bir tarama yapılması ve işlerliğine kavuşturulması şart. Ancak bizden önceki dönemlerde birçok tesis (milyarlık tesisler) sözleşmelerle başka kişi veya kurumlara verilmiş. Bu nedenle önümüze yasal engeller çıkıyor. Ancak bu aşılabilir sanıyorum.

— BTGM'nün elinde bunca tesis varken ve bunlar işletilmezken yeni tesisler yapılmasını nasıl karşılıyorsunuz?

— Hiç tesisi olmayan yerler de var. Yeni tesislerin yapılması doğaldır. Ancak geçmişte hiç dayanaksız, sanıyorum 1976'da 1000 salon, 1000 stad nutukları atılmış. Masa başında yapılan işler bunlar. Bugün bu politika ile ancak daha doğrusu 1977'de 46 tesisin ancak ihalesi yapılmıştır. Bugün BTGM'nün 70'e yakın süren inşaatı var. Ancak eldeki teknik kadro yeterli değil, hem sayısal olarak hem nitelik olarak.

— Bu tesislerin tümü işlerlik kazanırsa bundan bir kâr amacı düşünülebilir mi? Şunu demek istiyorum: BTGM'nün tüm bütçesi 3 milyar liradır. Tüm tesisler açılacak olursa, bunların sadece bakım ve personel giderleri 3 milyar lirayı aşacak. Bu durumda ne gibi bir önlem düşünülüyor?

— BTGM'ü bir hizmet kurumudur. Kâr amacının güdülmesi olanaksızdır. Söylediğiniz konuda aşılamayacak bir konu değildir. Yeter ki tesislerimize sahip çıkalım.

— Bir de Ali Sami Yen Stadı sorunu vardı. Sanıyorum Bakanlıkla Aymergen'in arasını açan konu da buydu...

— Ali Sami Yen Stadı 1966'da yapılan bir anlaşma ile 60 yıllığına Galatasaray Kulübüne aylığı 1 liradan kiralanmış. Kulüp buraya bakmamış, tesis harabeye dönmüştür. Tamiratı için 20 milyon lira gerekiyor. Bunu GS'den yasal yollara başvurarak alacağız. Ayrıca anlaşmayı GS ihlal etmiştir, kendilerine daha önce bir süre verilmiştir. Bu süre çoktan dolmuştur. Tesis geri alınacaktır. Yalnız Ali Sami Yen değil, tüm BTGM'nün tesisleri gözden geçecek ve gereken yapılacaktır.

— Son bir sorum olacak. Yapılacak değişikliklerle ilgili olarak kararlar nasıl alınacak, komisyonlar nasıl kurulacak? Daha doğrusu sporla ilgili demokratik kuruluşların alınacak kararlarda görüşü alınacak mı, katkıları sağlanacak mı?

— Ben de bu örgütlerden geldim. Çok doğal olarak alınacak kararlarda uzaktan yakından ilgili olan herkesin, daha doğrusu tabanın görüşü alınacaktır. Ancak son söz doğal olarak BTGM'nündür.

— Efendim size başarılar...

— Ne başarıları diliyorsun. Allah kolaylık versin, desen daha iyi.

EKRAN

ARI

Ülkenin birinde

— Ülke öyle demokratmış ki, «Gol Kralları» bile oy'la saptanıyormuş.

* * *

— Ülkede hakemler öyle sık hastanelik ediliyormuş ki, sağ kalanlar «Tamgün» görev yapmak zorunda kalıyormuş.

* * *

— Ülkede iğneden ipliğe herşeye öyle hızlı zam yapılıyormuş ki, ilk yarıyı 1-0 galip bitiren takım, ikinci yarıya 3-0 başlıyormuş.

* * *

— Ülkenin spor yazarları öyle yağcıymış ki, halkın ömrü yağ kuyruklarında geçiyormuş.

* * *

— Ülkede öyle çok erkek varmış ki, hakem bulmak sorun oluyormuş.

* * *

— Ülkede maç alıp satmak öyle yaygınmış ki, büyük tüccarların kulüp başkanı olmaları bundanmış.

* * *

— Ülkenin en ünlü antrenörü öyle sosyal demokratmış ki, takımı sağaçıksız - solaçıksız oynatıyormuş.

* * *

— Ülkedeki hakemlerden biri öyesine ülkücüymüş ki, «kırmızı» kart taşımıyormuş.

* * *

— Ülkenin ünlü kişilerinden biri, oyunculardan temiz oynamalarını, kardeşçe mücadele etmelerini istedikçe, sahada kan gövdeyi götürüyormuş.

Meğer adam milliyetçi bir politikacı imiş.

* * *

— Ülkede futbol öyle ağır oynanıyormuş ki, 90 dakikalık maç 4 saat sürüyormuş.

* * *

— Ülke, özel sektörün marifetleri yüzünden öyle bir darboğaza girmiş ki, dövizle yapılan alım satım işlerine büyük kolaylık gösteriliyormuş.

Bu yıl da «Döviz karşılığı şike» yöntemi uygulanacakmış.

* * *

— Ülkede futbol öyle «cansız» oynanıyormuş ki, bu yüzden TV'den «canlı yayın» yapılamıyormuş.

* * *

— Ülke futboluna TV öyle kötü örnek olmuş ki, futbolcular, oy nuyormuş gibi yapıp «Play Back» yapıyorlarmış.

* * *

— Ülkedeki «Büyük» takımlar dış ülkelerdeki maçlarda öyle çok gol yiyorlarmış ki, «Dış alımlar» hızla artıyormuş.

Bu nedenle üç ünlü kaleci, geçen yıl «Örnek dışalımcı» seçilmiş.

Arsenal Leeds United'i bozguna uğrattı: 7-0

Londra, (A.A.) — Avrupa Kupa Galipleri Kupasında Fenerbahçe ile karşılaşacak olan Arsenal, İngiltere Lig Kupasının ikinci turunda, ilk maçta 1-1 berabere kaldığı Leeds United'ı bu kez 7-0 yenerek üçüncü tura geçti.

Leeds defansında panik yaratan adam, Alan Sunderland, takımının üç golünü kaydederken Liam Brady, iki penaltı atışını gole çevirerek gollerden diğer ikisine imzasını attı. Diğer iki golü ise Sammy Nilson ile Frank Stapleton kaydetti.

Başka bir Londra takımı, Crystal Palace da, dördüncü kümeden Stockport'u aynı sonuçla 7-0 mağlup etti.

Geçen yılın lig şampiyonu Liverpool, ilk maçta 0-0 berabere kaldığı Tranmere takımını 4-0 yenmeyi başardı. Liverpool'un gollerini Phil Thompson, Kenny Dalglish (2) ve David Fairclough attılar.

Türkiye'de spor Kabakçı Mustafa anlayışıyla değişmez

Sağlıksız kentleşme güreşimizin de sırtını mindere yapıştırdı

Yazan
Turgay RENKLİKURT
Uluslararası Güreş Federasyonu (FİLA) Eğitim Kurulu Üyesi

● Düğün, köy-köyler arası, kasaba-kasabalar arası, vilayet-vilayetler arası güreş turnuvaları yapılması... Bu turnuvalarda göze çarpan güreşçinin, köy düzeni sermaye sahiplerince «Himaye» altına alınıp, gelecek kaygısından kurtarılması... gibi. Güreş ve güreşçinin bu düzen içinde ayrıcalıklı bir yerinin olması, tüm insan kaynaklarının gürese yönelmesini, böylece de güreş sporu için bir alt yapı oluşmasını sağlamıştı.

Değişen koşullar beraberinde yeni değer yargıları ve kurumları getirir. Dün, toplumumuzun yüzde 35'i küçük yerleşme birimleri olan köylerde otururdu. Köy düzeni, kendi değer yargıları ve kurumlarını yüzyıllar içersinde oluşturmuştu. Güreş, köy düzeni insanının gözde bir spor dalı idi. Ve köy düzeni güreşi, kendi özel yapısı içinde kurumlaşmıştı.

Düğün, köy köylerarası -kasaba- kasabalar-arası vilayet-vilayetlerarası güreş turnuvaları yapılması... Bu turnuvalarda göze çarpan güreşçinin, köy düzeni sermaye sahiplerince -himaye- altına alınıp, gelecek kaygısından kurtarılması... gibi. Güreş ve güreşçinin bu düzen içinde ayrıcalıklı bir yerinin olması, tüm insan kaynaklarının güreşe yönelmesini böylece de güreş sporu için bir altyapı oluşmasını sağlamıştı.

1935-1950 yılları arasında sosyal yapımızın köy düzeninden kent düzenine sağlıklı bir biçimde geçmesini amaçlayan yöneticiler bu arada sporun geleneksel altyapısını bozmadan kent düzerine geçiş spor kurumlarını oluştururlar. Halk Odaları - Halk Evleri - Gençlik Kulüpleri ve federasyon piramidi denilen bu düzende, altyapı, köyden kente doğru bilinçli ve sistematik bir tarzda kaydırılmakta, güreşçi, sadece köy düzeni sermaye sahiplerince değil, devlet ve kent düzeni kurumlarınca da himaye edilmekteydi. Prof. Dr. Carl Diem'in Atatürk'ün direktifiyle yurda getirip ana hatlarını oluşturduğu, bu sportif düzenin kurumları 1950-1955 yılları arasında yok edilmesine karşın ürünlerini özellikle güreşte 1965 yılına dek verdi.

1955'lerden başlayarak Türkiye tümüyle kontroldan çıkmış bir halde kentleşmeğe başladı. Kontrolsüz kentleşme özellikle köye dayalı geleneksel kurumları ve onların kaynaklarını yoketti. Geçmişte köye dayalı kaynak kurumları, kentleşme hızına eş hızlılıkla, kent kaynak kurumlarına dönüştürülmediğinden üstelik, halk odaları - halkevleri ve bunların uzman eğiticileri gibi kente geçişin kurum ve elemanları yok edildiğinden kaynağı köye dayalı geleneksel Türkiye spor dalları kısır bir döngü içine düştü. Bu döngünün acısı özellikle güreşte kendini göstermektedir.

Kabul etmek gerekir ki bugün kentler ve kentlerdeki okullar Türkiye güreşi için kaynak durumundadır. Tüm sorun, vakit geçirmeden kaynak ile federasyon arasında kurulması gereken pramidal kurumları oluşturmaktır. Örneğin:

(Okullarda güreş kolları-semtlerde güreş evleri-güreş ihtisas kulüpleri- güreş eğitim ve araştırma merkezleri - Federasyon) piramidinin kurulması...

Kaynak, okul olacağı için gerek ilkokul gerekse orta öğretim kurumlarında görev alacak beden eğitimi öğretmenlerini yetiştiren öğretim kurumlarının eğitim programlarında güreşe ayrıcalıklı bir yer verilmesi...

Geleceğini sahalardan yetişen-okullardan yetişen çelişkisini ayakta tutmakla güvence altına alan yönetim anlayışı yerine, Türkiye güreşine hizmet ve çağdaş bilimsel verilere göre kendini yenileme anlayışının yönetime egemen kılınması..

Federasyonlardan 5 yıllık çalışma - programı isteme yerine, devletçe hedefleri, statüsü saptanmış, standart 5 yıllık planlar hazırlanmalı ve federasyonlar hazırlanan bu programın gereğini yerine getirdiği sürece sonuç ne olursa olsun desteklenmeli. Devletçe hazırlanan 5 yıllık plana göre oluşturulacak kent, güreş kaynak düzeni için gerekli, saha ve tesislerin ekonomi ve çok yönlülük temel alınarak, hazırlanması...

● 1955'lerden başlayarak Türkiye tümüyle kontrolden çıkmış bir halde kentleşmeye başladı. Kontrolsüz kentleşme özellikle köye dayalı geleneksel kurumları ve onların kaynaklarını yoketti. Geçmişte köye dayalı kaynak kurumları, kentleşme hızına eş hızlılıkla kent kaynak kurumlarına dönüştürülmediğinden üstelik halk odaları, halkevleri ve bunların uzman eğiticileri gibi kente geçişin kurum ve elemanları yokedildiğinden kaynağı köye dayalı geleneksel Türkiye spor dalları kısır bir döngü içine düştü. Bu döngünün acısı özellikle güreşte kendini göstermektedir

Tüm bunları oluşturacak reorganizasyon kurumuna seçilecek kişilerin, politik ve kişisel kaygılara göre değil, yetenek ve bilgi temel alınarak görevlendirilmesi...

Unutulmaması gereken hususlardan biri de, bireylerin evrene «non-sosyal» yani sosyal hiçbir değer yargısı olmadan göz açtığıdır. Tüm sosyal değerler bireye toplum tarafından eğitim yoluyla verilir. Toplum bireylerini güreşe yöneltecek kurumlarını ayrıcalıklı sosyal değerlendirme anlayışı oluşturmamışsa, buna karşın, örneğin futbol bir kent spor uğraşı olmanın ayrıcalığını en bilinçli bir şekilde kullanarak, egemen bir düzen kurmuşsa, bu düzeni yıkmak değil, bu düzen nasıl kuruldu? dan ders alarak, kent güreşi düzenini kurmak, hem Türkiye futbolu hem de Türkiye güreşi için tek çıkar yoldur. İnanırız ki; Türkiye sporu modern Kabakçı Mustafa anlayışıyla değil, varolanı daha güçlü, yok olmağa başlayanı daha canlı kılma anlayışı ile çağdaş spor düzeyine ulaşabilir.

Federasyon Başkanı "Bazı kulüpler, yenilgilerden sonra, bir bardak suda fırtına koparıyorlar" dedi

SALTIK F. BAHÇE DIYARBAKIR MAÇININ HAKEMINI SAVUNDU

Cemal Saltık, "Diyarbakırspor - Fenerbahçe maçının hakemi için koparılan fırtınayı anlayamadım. Ayrıca bu karşılaşmayla ilgili olarak basında yeralan haberler çelişkilerle dolu. Tesadüfen bir gazetenin Adana baskısı elimize geçti. Bu baskıda karşılaşmanın hakemlerine üç yıldız verilmiş. Diğer baskılarda ise birer yıldız. Maçla ilgili kritik yazan arkadaşımız da Adana baskısında ayrı; diğer baskılarda ayrı şekilde yazıyı kaleme almış." dedi...

Ankara, (A.A.) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, Diyarbakır'da oynanan Diyarbakırspor - Fenerbahçe maçının orta hakemi Oktay Taner ile ilgili olarak yaptığı açıklamada «TV'den izlediğimiz kadarı ile karşılaşma hakeminin kararları yerindedir» dedi.

Federasyon Başkanı Saltık, bir takım kulüplerin aldıkları yenilgilerden sonra bir bardak suda fırtınalar koparmaya çalıştıklarını söyledi ve «Henüz federasyona gözlemci ve müşahid raporları gelmedi. Bu raporlar geldikten sonra hakemler hakkında kesin açıklamayı yapacağız» diyerek daha sonra şunları söyledi:

«Diyarbakırspor - Fenerbahçe maçının hakemi için koparılan fırtınaları anlayamadım. Merkez Hakem Komitesi üyesi Celâl Tarhan TV'de bu filmi ağır çekimle defalarca izledi ve hakemin verdiği kararlarda haklı olduğunu belirtti. Bu filmi bir kez de ben izleyeceğim.

Ayrıca bu karşılaşma ile ilgili olarak basında yer alan haberlerde çelişkiler ile dolu. Tesadüfen bir gazetenin Adana baskısı elimize geçti. Bu baskıda karşılaşmanın hakemlerine üç yıldız verilmiş. Diğer baskılarda ise birer yıldız. Ayrıca bu maçla ilgili kritik yazan bir arkadaşımız da Adana baskısında ayrı, diğer baskılarda ayrı şekilde yazıyı kaleme almış. Şimdi siz gelin de karar verin. Vereceğimiz en isabetli karar karşılaşma filminin bir kez daha TV'den izlenmesinden sonra verilecek karardır.»

●

Federasyon Şükrü Ersoy'u uyardı

Ankara, (A.A.) — Futbol Federasyonu, Fenerbahçe Teknik Direktörü Şükrü Ersoy'u Diyarbakırspor maçı hakemi Oktay Taner ve federasyon hakkındaki demeçlerinden dolayı uyardı.

Fenerbahçe Kulübü'ne yazılan yazıda, Teknik Direktör Ersoy'un demeçlerinde daha ölçülü olması istendi.

Futbol Federasyonu yetkilileri, Şükrü Ersoy'un konuşmalarının suç niteliğinde olduğunu belirttiler. Yetkililer, Şükrü Ersoy'un önce Merkez Ceza Kuruluna sevk edilmesinin kararlaştırıldığını, ancak, daha sonra liglerin yeni başlamış olmasının gözönünde bulundurulmasıyla bu karardan vazgeçtiklerini bildirdiler.

—O—

100 metrede İtalyan Mennea Avrupa rekoru kırdı

Mexico City — İtalyan atleti Pietro Mennea 100 metrede 10.01 ile yeni bir Avrupa rekoru kırdı.

Mennea Avrupa rekorunu, Üniversite Oyunlarına hazırlandığı yarış sırasında, Mexico City Olimpik Stadında kırdı.

Eski rekor, Sovyet atleti Valery Borzov'a aitti ve Münih Olimpiyatları sırasında kırılmıştı.

Yıldız, Sıkıyönetimi keyfi suç üretmekle

(Baştarafı 1. sayfada) da etkisinde kalınarak ve derneklerin demokrasideki statülerine uymadığı kanısında olduklarını kaydettiği suçlayıcı açıklamalar karşısında yanıt niteliğinde bir açıklamaya gerek duyduklarını belirtti.

Yıldız Yargıtayca kesinleşmiş karara ve Türkiye Barolar Birliğinin kongresinde katılma dışındaki eylemlerinin yasaklanmıyacağını her toplumsal sorunun siyasal bir yönü olduğunun bilinen bir gerçek olduğunu vurguladı.

Yıldız açıklamasında özetle şu görüşlere yer verdi:

«Yasal gereklere uygun aramalara saygı gösteririz. Fakat hiç bir haber vermeden ya da kanıtsal zorunlu belirtiler yokken şubelerimizin kapılarını kırıp içeriye girerek Atatürk'ün fotoğraflarını bile parçalayıp yerlere atmanın Sıkıyönetim yasasının gereği olmadığı kanısındayız.

Sıkıyönetim Mahkemesince alınan ve Askeri Yargıtayca da onaylanan karara göre, yasak yayın bulundurmanın suç sayılamayacağı düşünülünce, bu konuda örgütümüze yöneltilen suçlama yargı erkini aşan bir yetkiye dayanabilir ancak.

Şubelerimizin çevrede övgü ile karşılanan kimi karşılıksız (kooperatifçi, halka tüp gaz dağıtmaya aracı olma) uğraşlarını böylesine ağır biçimde suçlamayı da çok yadırgadık.

Gönüllü hizmetin suçlanması değil övülmesi gerekir.

Halkevleri, Atatürkçü temel üzerinde ve O'nun çağdaş yorumu doğrultusunda (akla dayanan, bilimin öncülüğünde, sürekli devrimsel değişimle, sınıfsız, ayrıcalıksız, emeğin esas halkın iktidar olacağı bir toplumun oluşturma) işlevini sürdürmeğe özel bir özen gösterir. Asıl Atatürkçülükte böyle bir davranışı gerektirir.

Kimi bireysel yanlışlar şubelerimizi ya da örgütü tümden suçlama gerekçesi yapılmamalıdır. Halkevleri Atatürkçülükten sapmama kararlılığı içinde halka gönüllü hizmet sunmaktan onur duyar.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığından, Halkevlerini suçlayan açıklamasının ve bir çok şubeleri kapatma gerekçelerinin gereklerini yapmak üzere, bir kez daha ve yazılı olarak istemekteyiz.»

CHP

(Baştarafı 1. sayfada) CHP'nin davaya katılma başvurusunda, iddianamede olaylar arasındaki bağlantının zayıf kaldığı savunuldu.

CHP'nin başvurusunda, iddianameyle ilgili olarak şöyle denildi:

«Adana - Kahramanmaraş - Gaziantep ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca düzenlenen 10 Nisan 1979 tarihli 1979/1, 1979/709 esas ve 1979/103 karar sayılı iddianamede, olaylar, oluş tarihleri ve sanıkların olaylarla ilişkileri de saptanarak, değerlendirilmiş ve sanıkların Türk Ceza Yasası'nın 149. maddeleri başta olmak üzere 172/2, 173/3, 31, 33, 264/son 64 ve 6136 sayılı yasanın 13 ve TCY'nın 296/1 ve ilgili maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istenmiştir. İddianamede, olayların, Çiçek Sineması'na patlayıcı madde (bomba) atılması ve bu eylemin sonunda «Müslüman Türkiye», «Kanımız, Aksa da Zafer İslamın» vb. sloganlarla kitleler galeyana getirilerek başladığı anlatılmaktadır.

Müvekkil partiye saldırı ile ilgili olaylar, iddianamenin 105. sayfası birinci paragrafında yer almıştır. İddianamede, olayların, sanıklar Ökkeş Kenger, Mustafa Özdemir, Mustafa Tecirli ve Mustafa Ekinci'nin teşvik ve tahrikleriyle tansiyonları iyice yükseltilen, 200-300 kişilik halk grubunun sinemaya en yakın yerde bulunan CHP il binasını taşlayıp, tahrip etmesiyle başlatıldığı yazılıdır. Daha sonraki paragrafta «olayların bu şekilde gelişmesi üzerine Ökkeş Kenger'in aynı gece Ankara ile telefonla konuştuğu ve Çiçek sineması olayından sonraki gelişmeleri rapor ettiği» belirtilerek denilmektedir ki Kenger, «görevin yapıldığını duyurmuş olay ve olayda yaralananlar hakkında bilgi verdikten sonra da yardım talebinde bulunmuştur.» İddianamenin bu paragrafı'nın son tümcesi ilginç bir saptama yapmakta ya da yapılması gereken bir saptamanın yapılmadığını vurgulamaktadır ki, bu çok ilginçtir.»

CHP'NİN İSTEMİ KABUL EDİLDİ

Bu arada Kahramanmaraş davasına CHP'nin müdahil olarak katılma istemine Askeri Savcı da katıldı, ancak sanık avukatları isteme karşı çıktı.

Hava Pilot Albay Nizamettin Akal Başkanlığındaki 3 numaralı Askeri Mahkeme, K. Maraş katliamı davasına CHP'nin müdahil olarak katılması yönünde karar verdi.

İçişleri Bakanı

(Baştarafı 1. sayfada) dır. Anadolu çocuklarıdır. Ve bunlar beraberce ölüme gitmektedirler. Silah arkadaşıdırlar. Bu silah arkadaşı olmanının şuuruna bunları ulaştırmak lazım, yasal düzenleme ile bu tür dernekleşmeleri önlemek lazım.»

4 ilde kömür tevzii durdu

Ankara, (A.A.) — Türk-İş'e bağlı Maden Federasyonu üyesi işçiler tarafından dün sabahtan itibaren Kömür Tevzii Müessesesi işyerlerinde başlatılan grev nedeniyle 4 ildeki kömür dağıtım işleri bütünüyle durdu.

İşletmeye bağlı Ankara, İstanbul, Zonguldak ve Erzurum işyerlerinde sabah saat 07'de başlatılan grevin, bugün sabahtan itibaren tüm Türkiye'deki işyerlerinde uygulamaya konulacağı bildirildi.

İlgililerden alınan bilgiye göre, 1 Mart 1979 tarihinden bu yana sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlandı ve konu Uzlaştırma Kurulu'na götürüldü. Uzlaştırma Kurulu tarafından verilen karara işverenin uymaması üzerine, sendika grev kararı aldı ve bu sabahtan itibaren uygulamaya koydu.

Mamak

(Baştarafı 1. Sayfada) rın devrimci tutuklulara saldırdığını belirttiler. Söz konusu dernekler, cezaevi yönetiminin devrimcilerle ülkücüleri aynı koğuşlarda yatırmakta ısrar etmesini protesto etti.

TÖB-DER ve TÜM-DER'in Ankara Şubesi Başkanları ile Ankara Kadınlar Derneği Başkanının yaptıkları ortak açıklama şöyle:

4.4.1979 tarihinde Mamak Cezaevinde faşistler devrimcilere şişler ve sopalarla saldırdı. Devrimcilerle halk düşmanı faşistlerin aynı koğuşlarda, birarada yaşamaya zorlamanın sonucu cezaevinde bu tür olaylar sık sık ortaya çıkmaktaydı. Devrimcilerle faşistlerin aynı koğuşlarda tutulması uygulamasından vazgeçilmesi konusunda demokratik kitle örgütleri zaman zaman basın aracılığıyla uyarıda bulunmaya çalışmışlardı. Tutuklu aileleri de aynı doğrultuda defalarca girişimde bulunmuşlardı.

İstanbul'da Veli Can Oduncu adlı faşist katilin hapishane revirinde bir devrimciyi öldürmesi faşistlerin Avukatı Can Özbay'ın Ankara Mamak Askeri Cezaevine tabanca ve kama sokarken yakalanması, bu olayların bilinçli olarak, kimler tarafından tezgâhlandığını açıkça ortaya koymaktadır.

4.9.1979 günü cezaevinde yine faşist katiller devrimcilere saldırmışlar ve onlarca kişi yaralanmıştır. İçerdeki yakınlarını görmeye gelen tutuklu ailelerine ise bu konuda hiçbir bilgi verilmemiştir. İçerden haber alamayan görüşmecilerden kriz geçirenler, bayılanlar, hastahaneye kaldırılanlar olmuştur. Tutuklularla görüşme talebinde bulunan ailelere süngü çekilmiş, dipçiklenmişlerdir. Çocukları, kardeşleri, kocalarıyla görüşemeyenler Ankara - Samsun karayolu trafiğini bir saate yakın engellemişlerse de hakları olan «tutuklularla görüşmeyi sağlayamamışlar aksine bir kısmı polis arabalarına doldurularak emniyete götürülmüşlerdir.

Biz TÖB-DER, TÜM-DER Ankara Şubeleri ve Ankara Kadınlar Derneği olarak tutuklu ailelerinin tutuklularla görüşmelerinin engellenmesini kınıyoruz. Ve devrimcilerle faşistlerin aynı koğuşlarda kaldığı sürece faşist saldırıların süreceğini, hapishanede ve aileler içindeki huzursuzluğun daha büyük boyutlara ulaşağını, bunun sorumlusunun ise bu durumu yaratanların olacağını kamuoyuna duyuruyoruz.»

İLAN

Antbirlik Genel Müdürlüğü'nden

1— 1979 yılı Bayındırlık birim fiatlarına göre 20.044.782,59 TL keşif bedeli iplik fabrikası kreş binası ikmal inşaatı işi yıllar şarı olmak üzere kapalı zarf usulü ile birim fiat üzerinden eksiltmeye konulmuştur.

2— İşin geçici güvencesi 601.345.— TL.

3— Eksiltme birliğimiz genel müdürlük binasında toplanacak olan ihale komisyonu huzurunda yapılacaktır.

4— İşle ilgili her türlü evrak birliğimiz proje ve kontrol müdürlüğünden mesai saatleri dahilinde görülebilir.

5— İhaleye katılabilmek için yeterlik belgesi alınması zorunludur. Bunun için,

a) 1979 yılı Ticaret Odası belgesi,
b) İşin keşif bedeli kadar b grubu müteahhitlik karnesi,
c) Yüklenici veya kontrol olarak en az işin keşif bedeli kadar bir işe ait iş bitirme belgesi,
d) Yapı araçları bildirisi,
e) Teknik personel beyannamesi,
f) En az 5.000.000.— TL. mali yeterlik belgesi (bankadan onaylı).

6— Yeterlik belgesi alacaklar 5.nci maddede belirtilen evrakları dilekçelerine ekliyerek 20 eylül 1979 günü mesai saati sonuna kadar birliğimiz özel kalem müdürlüğüne teslim edilip 21 eylül 1979 günü mesai saati sonuna kadar komisyon başkanlığından yeterlik belgesi alacaklardır.

7— İhale 24 eylül 1979 günü saat 15.00'de Antbirlik Genel Müdürlüğü binasında toplanacak ihale komisyonunca yapılacaktır.

8— Posta ile yapılacak müracaatlar kabul edilmeyecektir.

9— Birliğimiz 2490 sayılı yasaya tabi olmadığından ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

ÖTK, Kıcıman'ı ODTÜ konusunda duyarlı olmaya çağırdı

Ankara (Politika) — ODTÜ Öğrenci Temsilciler Konseyi Üniversite yönetimine görüşlerini yazılı olarak açıkladı. Yönetime geldiklerinden bu yana rektörlükle eğitimin sürdürülmesi konusunda karşılıklı sorumluluk kuralları doğrultusunda ortak bir dialog ve çalışma içinde olduklarını belirten Öğrenci Temsilciler Konseyi rektörlüğün ODTÜ'de estirilmek istenen terör havası karşısında tavır almaktan kaçındığını belirterek, eleştirilerinin daha tutarlı bir dialog ve çalışmaya yararlı olması amacıyla yapıldığını kaydetti.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektör vekili Mehmet Kıcıman adına gönderilen mektupta ÖTK olarak Üniversite üzerindeki baskıların göğüslenmesi konusunda gerekli çabayı gösterdiklerini, rektörlüğün ise aynı duyarlılığı göstermediğini bildirdi ve olaylardan örnekler gösterildi. Mektupta özetle şu görüşlere yer verildi:

«Bizce bir kurum üzerine yönelen ve onun işleyişini zedeleyen her türden saldırının göğüslenmesi işi, ilk elde o kurumun yöneticilerinin görevi olmalıdır. Bu düşüncemizden hareketle, sizin üniversitemize yönelen saldırılar karşısında daha duyarlı olmanızı talep ediyoruz.

ARAFAT, MISIR VE İSRAİLİ ASKERİ BLOK KURMAKLA SUÇLADI

Dış Haberler Servisi — Küba'nın başkenti Havana'da çalışmalarını sürdüren Bağlantısızlar 6. Doruk Toplantısının dünkü çalışmalarında, Mısır'ın hareketten çıkarılması istendi. Arap ülkeleri devlet ve hükümet başkanları yaptıkları konuşmalarda, Camp David komplosuna katılan emperyalizme aynı blokta yer alan Mısır'ı şiddetle eleştirdiler.

Bu arada söz alan Filistin Kurtuluş Örgütü Merkez Yürütme Komitesi Başkanı Yasser Arafat, yeni kurulmakta olan Mısır-İsrail ortak birliklerinin Ortadoğu'da CENTO'nun yerini dolduracak yeni bir askersel bloğun temellerini oluşturduğunu açıkladı, bu gelişmeye dikkat çekti. Arafat, Camp David ihanetinin yeni bir askersel pakt ile sonuçlandırılmasına çalışıldığını, buna bulaşan ya da bulaştırılmak istenen ülkeleri uyarmanın şart olduğunu söyledi.

Arafat konuşmasında, ABD'nin kurmaya çabaladığı "Yıldırım Ordusu"na da değindi ve emperyalizmin petrol konusunda hayal kurmamasını istedi. Arafat şöyle dedi: "Petrol kuyularımızı yakarız, ama asla ABD emperyalizmine terketmeyiz."

Mısır'ı şiddetle kınayan bir konuşma yapan Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin, kalkınma yolundaki ülkelere yardım amacıyla uluslararası bir fon kurulmasını önerdi. Hüseyin, gelişmiş kapitalist ülkelerin de dünya çapında yolactıkları enflasyon oranında bu fona katkıda bulunmaları yolunda bir öneri de getirdi.

TİTO'NUN KONUŞMASI

Dünkü çalışmalar sırasında söz alan Yugoslavya Devlet Başkanı Tito, hareketin sürekliliği e devamlılığının büyük önem taşıdığını kaydetti, hareketin bazı sorunları üzerinde durarak, bunların aşılması için çaba sarfedilmesini istedi. Tito'nun konuşmasını geçen tekelci haber ajansları, aynen şöyle bir ifade kullandılar: "Bazı siyasal gözlemcilerin Castro ile Tito arasında bir uzlaşmazlığın kaçınılmaz olduğunu önceden belirtmiş olmalarına karşın, her iki liderin görüşlerini açıklamak üzere, yaptıkları konuşmalarda kullandıkları ifadeler, böylece, sözkonusu uzlaşmazlık olasılığını kesinlikle ortadan kaldırmıştır". (Reuter ajansı).

Böylece emperyalizmin, Bağlantısızlar Hareketinden ne beklediği, bu hareketi nasıl bölmeye çalıştığı haber ajanslarınca açıkça ortaya kondu.

Daha sonra söz alan Etiyopya Devlet Başkanı Mengistu Hail'e Mariam, Afrika'nın güneyinde özgürlük savaşımı veren halklarla dayanışmanın yükseltilmesini istedi. Namibya halkının kurtuluş savaşının öncüsü SWAPO ile Zimbabve Yurtsever Cephesi ile sınırsız dayanışma önerisi getirdi. Batı Sahra'daki askerlerini geri çektiği için Moritanya'yı kutlayan Mariam, Fas'ı kastederek, aynı davranışta bulunmasını istedi.

DORUĞUN YANKILARI

— Çin resmi haber ajansı Hsinhua, Castro'nun konuşmasını eleştirdi ve özellik'le Çin'in kınanmasına karşı çıktı.

— Federal Almanya Dışişleri Bakanı Genscher, televizyona verdiği demeçte, ülkesinin Bağlantısızlar doruğundan, "tarafsız" bir tutum alınmasını beklediğini söyledi.

— Romanya Devlet Başkanı Çavuçesku, yeni uluslararası ekonomik düzen savaşımında Bağlantısızlar hareketinin yanında olduklarını, barış ve silahsızlanma konularının hareket için büyük önem taşıdığını bildirdi.

— Amerikan Washington Post gazetesi, doruk toplantısıyla ilgili olarak yayınladığı bir yorumda, Küba'ya çatarken, SALT-2'nin onaylanması gerektiğini yazdı.

— Amerikan International Herald gazetesinin bir haberine göre, Pol Pot kasabının temsilcisi Kiyö Sam Fan, Havana'ya Tayland - Belgrad - Viyana - Madrid üzerinden gittiğini açıkladı.

MHP

(Baştarafı 1. Sayfa'da) «Hür-Genç kısa sürede bir fikir örgütü olmaktan çıkarak, silahlı saldırıların yöneltildiği bir yer haline getirildi. Gençlik Kolları olarak, tüm üyelerimizi Hür-Genç'ten çektik. Ancak bize üye olmasına karşın Hür-Genç'te kalmakta ısrar eden bazı kişileri de partimizden ihraç ettik.»

İzmit'te

(Baştarafı 1. Sayfa'da) «İzmit'te kurulu Sümerbank-Mannesman işyerinde yapılan irade beyanı sonucu, Maden-İş Sendikasının çoğunluk sendikası olduğu, yetkinin Maden-İş'e verilmesi gerektiği bir kez daha ispatlandı.

İşverenin her türlü baskısına ve kapsam dışı memurlardan, işyeri doktor ve bayilerine kadar bütün güçleriyle faşist Türk Metal'in desteklenmesine rağmen, Mannesman işçileri irade beyanında yetkili sendikanın Maden-İş olduğunu perçinlediler.

İrade beyanı uygulamasında sendikamız 585 işçinin 295'inin oyunu almış ve yetkiye en yakın sendika olduğunu ispatlamıştır.

İşyerinde çalışan işçiler adına 700 üye (işi veren Türk Metal'in sahteciliği ortaya çıkmıştır. Bu durumda Bölge Çalışma Müdürlüğüne düşen görev, sendikamızın yaptırmış olduğu istifaları da gözönünde bulundurarak, yetkiyi sendikamıza vermek olacaktır. Bunun dışında bir uygulama Mannesman işçilerinin artan hayat pahalılığı altında sözleşmelerinin uzamasını ve işçi arkadaşlarımızın mağdur olmasını getirecektir. Bu halde sorumluluksa, yetkiyi gerekçesiz uzatanların olacaktır.»

yeni yasama

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Öteyandan demokratik nitelikte iki adayın bulunması ve herhangi birinin başsavcı olması halinde MHP'nin durumunun güçleşebileceği olasılığı Yargıtay'daki sağcıların harekete geçmesine neden oldu. Sağcıların iki aday arasındaki oyların bölünme olasılığını gözönüne alarak bir aday çıkarmaları çabasında oldukları belirtiliyor.

Türkiye - Çekoslovakya ticari görüşmelerinin olumlu sonuçlar doğurduğu açıklandı

Ankara (Politika) — Türkiye - Çekoslovakya Karma Ekonomik Komisyonunun dördüncü dönem toplantılarına katılmak üzere Ankara'ya gelen Çekoslovakya Dış Ticaret Bakanı Andrej Barcak iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin gelişmesini engelleyen Türkiye'deki bazı çevreler bulunduğunu açıkladı. Her iki ülkenin ekonomik ilişkilerinin daha fazla gelişmesinin iki ülke için de yararlı olacağını kaydeden bakan bu gelişmenin engellenmesinin bazı küçük çıkar çevrelerince yürütüldüğünü söyledi.

Türkiye'de Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler ve İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu ile görüşmeler yapan Çekoslavak bakan her üç yetkili ile yaptığı görüşmelerin büyük bir olumluluk içinde geçtiğini kaydetti.

Çekoslovakya ile yürütülen ekonomik işbirliği toplantılarında Türkiye ile Çekoslovakya'nın üçüncü ülkelerle işbirliği konularının araştırılması, TAKSAN'ın yapmakta olduğu takım tezgahlarında Türkiye'nin iç finansman zorluklarının giderilmesi konuları görüşülerek karara bağlandı.

18 demokratik

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Tek-Gıda-İş, Bank-Sen, Aster-İş, Tüm-Has-İş, Beton-İş Bölge Temsilcilik ve şubelerinin ve TÜTED, AFSAD, Enerji-Der, HALK-KOOP Ankara Birlik, Genel-Der, Haber-Der ve İGD Ulus şubesinin ortak açıklamasında TÖBANK'ta işverenin kurdurduğu sarı sendikadan istifa ederek banka işkolundaki sınıf ve kitle sendikası Bank-Sen'e üye olan işçilerin işveren tarafından işten atma başta olmak üzere çeşitli baskılara maruz kaldığı kaydedilerek son iki hafta içinde 100'den fazla işçinin iş aktinin feshedildiği belirtildi. Bank-Sen 4. Bölge Temsilcisi Mehmet Tandoğan ve 13 üyenin de hiçbir yasal gerekçe olmadan işverenin şikayeti üzerine sıkıyönetimce gözaltına alındığını bildiren örgütler işverenin işçileri yıldırmak için "Sıkıyönetim bizden yana, ona göre davranın" dediğini belirttiler. Devlet kurumlarının, yasa gereği hissesinin yüzde 60'ı devletin elinde olan bankalara para yatırabilecek'eri hükmü olmasına karşın birçok kuruluşun TÖBANK'ta paralarının olduğuna değinilen açıklamada TÖBANK'ın yolsuzluklarının da örtbas edilmeye çalışıldığı belirtildi. Ortak açıklamada özetle şu görüş'ere yer verildi:

"Bizler TÖBANK patronlarının bu yasa tanımaz tutumunu şiddetle protesto ettiğimizi, tüm demokrasi güçlerini TÖBANK emekçileri ile dayanışmaya çağırdığımızı, böylesi bir dayanışma ile TÖBANK emekçilerinin haklı savaşımının başarıya ulaşacağına ve bu olayla ilgili olarak gözaltına alınan Bank-Sen yönetici ve üyelerinin derhal serbest bırakılmalarını sağlayabileceğine inancımızı kamuoyuna duyururuz."

CHP Küçük

(Baştarafı 1. Sayfa'da) sokak militanlarına dayalı bir parti haline gelmiştir. AP ve MHP, hükümetin düşeceği ve tekrar iktidar olacakları görüşünü kendilerine destek olan militan çevreler de canlı tutmak istemektedirler. Bu nedenle AP ve MHP'nin iktidar beklentilerini boşa çıkarmalıyız» şeklinde konuştu.

Ecevit, «bu beklentilerin boş olduğu ne kadar çabuk belli olursa Türkiye iç barışa ve huzura o kadar çabuk kavuşur. 14 Ekim seçimleri bu hayallerin gerçekleşmeyeceğini ortaya koymak için bir fırsat olarak değerlendirilmelidir. Seçimler, AP ve MHP'nin iktidar olmasına yol açacak değildir. CHP'nin başarısı Türkiye'deki siyasal duruma açıklık getirecektir» dedi.

Seçimler sırasında CHP ile öteki sol gruplar arasındaki ilişkiler konusuna da değinen CHP lideri Ecevit, parti örgütünden «CHP dışındaki sol'la ayrılıklarını ortaya koymalarını» istedi.

Ecevit, önseçim sonuçlarını değerlendirirken de, ön seçimi kazanan adayların «hiziplerin adayı» olarak gösterilmesini eleştirdi, «halkımızın bunu merak ettiğini sanmıyorum» dedi.

ÖĞLEDEN SONRA BASINA KAPALI

CHP Küçük Kurultayında Genel Başkan ve Başbakan Bülent Ecevit'in iki saat süren konuşmasından sonra bildiri komisyonu oluşturuldu.

Ecevit'in konuşması sırasında sahnenin sağında bulunan spotun aniden patlaması salonda heyecana yol açtı.

Bildiri Komisyonu'nun seçilmesinden sonra kurultay çalışmalarına yemek arası verdi.

CHP Küçük Kurultayı öğleden sonra basına kapalı olarak sürdü. Kurultay sonunda bir bildirinin yayınlanması bekleniyor.

BANK-SEN'İN MESAJI

Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen CHP Küçük Kurultay'ına gönderdiği mesajda demokratik halk ve özgürlüklerin korunması için çalışılmasını ve Çalışma Bakanlığındaki antidemokratik uygulamalara son verilmesini istedi.

Denizmen'in mesajında CHP ağırlıklı hükümet dönemindeki uygulamalar da eleştirildi ve şöyle denildi:

«CHP ağırlıklı hükümetin sendikal hak ve özgürlüklere yönelen saldırılara karşı kesin tavır koymasını, sendikal hak ve özgürlüklerle birlikte tüm demokratik hak ve özgürlükleri genişletici adımlar atmasını, tekellerin egemenliğinin pekiştirilmesi değil kırılması yolunda önlemler almasını, Çalışma Bakanlığındaki antidemokratik uygulamalara bir an önce son verilmesini, otuzbeşbin BANK-SEN üyesi adına talep ediyoruz.

Sayın delegelere bu doğrultuda yapacakları çalışmalar için başarılar dilerim.»

BAKANLAR, ÖRGÜT TEMSİLCİLERİYLE GÖRÜŞECEK

Öte yandan CHP'li Bakanların bugün örgütün dilek ve şikayetlerini dinleyecekleri bildirildi.

CHP Küçük Kurultayı sırasında Genel Başkan ve Başbakan Bülent Ecevit CHP'li Bakanların bugün saat sabah 09.00'dan itibaren örgütün dilek ve şikayetlerini dinlemek üzere parti genel merkezinde hazır bulunmalarını söyledi.

Türk - İş

(Baştarafı 1. Sayfada) dan itibaren başladı.

Türk - İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier'in sayfaları tek tek okuyarak Yönetim Kurulu üyelerine aktardığı bu konuda tartışmalara başlandığı öğrenildi. Özel Kurye'nin Rize'ye gelmesi Yönetim Kurulu'nda sevinçle karşılandı, hükümetin konuya gösterdiği önem sevinç yarattı.

Türk - İş Yönetim Kurulu rapor üzerinde kesin bir sonuç almak için dün gece geç saatlere kadar toplantıyı sürdürdü. Yönetim Kurulu çalışmalarını muhtemelen bugün akşam sona erdirecek.

Özel Kurye'nin gelmesi ile birlikte dikkatler rapor üzerine çevrilirken, bir gün önceki olumsuz havada bir yumuşama oldu. Ancak bazı Yönetim Kurulu üyelerinin toplumsal anlaşmanın bu haline kesinlikle karşı olduklarını, belki sadece isminin aynı kalmasına, ama içeriğinin tümüyle değiştirilmesine kararlı oldukları belirtiliyor.

Özel Kurye'nin getirdiği raporun ilk gözden geçirilmesi üzerine Türk - İş Yönetim Kurulu'nda olumlu bir havanın esmesi, hükümetin Türk - İş'in bazı isteklerini kesinlikle kabul ettiği şeklinde yorumlanıyor.

Ortaöğretimde okulların açılışı 17 Ekim tarihine ertelendi

● 17 günlük gecikmeye gerekçe olarak bilgisayarla öğretmen alanması gösterildi

Ankara (ANKA) — Ortaokul ve Liselerde 1979 - 1980 öğretim yılına 1 Ekim değil, 17 Ekim Çarşamba günü başlanacağı bildirildi. 17 günlük gecikmeye gerekçe olarak, söz konusu okullara bilgisayarla öğretmen atanacak olması ve bu öğretmenlerin yerleşme surelerinin 20 günü aşması gösterildi.

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan konuyla ilgili olarak yapılan açıklama şöyle:

«Ortaokul ve Liselerde öğrenci kayıt işlemleri 4 Eylül - 8 Ekim 1979 tarihleri arasında yapılacaktır. Ayrıca 1979 Ekim ayı içinde temel eğitim birinci kademe (ilkokul), ikinci kademe (ortaokul) ve orta öğretim kurumlarına (liseler ve meslek liseleri) bilgisayarlarla yapılacak ad çekme yolu ile öğretmen adaylarının atanmaları söz konusudur. Bu öğretmen adaylarına ilişkin işlemlerin tamamlanması, ad çektikleri illerde çalışacakları okullara gidip göreve başlamaları 20 günü aşkın bir süreyi gerektirmektedir. Ortaokul, liseler ve meslek liselerinde öğretim yılına 17 Ekim 1979 Çarşamba günü başlanacak.

Komando Gülcan 50 yıla mahkum oldu

(Baştarafı 1. Sayfada) Yol'cu tutuklandı. Ankara'da evi kurşunlanan bir genç ağır yaralandı. Adapazarı Vagon Fabrikası işçilerinin paralarını taşıyan araç soyulmak istendi. Polisle çatışan soyguncular kaçmayı başardılar. İstanbul'da Çengelköy halkı Valiye başvurarak can güvenliklerinin sağlanmasını istediler.

MUSTAFA BAKİ GÜLCAN'A 50 YIL VERİLDİ

● Komando Mustafa Baki Gülcan, Gaziosmanpaşa'da 1977 yılında İLD üyesi Sinan Hepşen'i öldürmek, iki kişiyi de yaralamak suçlarının sanığı olarak dün İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince 50 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı.

Mustafa Baki Gülcan, Gaziosmanpaşa Yıldıztabya'daki bir kahvede 15 Aralık 1977 tarihinde Ömür Metin Coşkun'u öldürmek amacı ile yanında bulunan tabancası ile ateş açmış, olay sırasında, Ömür Metin Coşkun, Metin Burunsuz ve Sinan Hepşen ağır şekilde yaralanmışlardı. Yaralılardan İLD üyesi Sinan Hepşen daha sonra kaldırıldığı hastanede ölmüştü.

Davanın öteki sanığı Gürsel Celep ise olay sırasında kahvenin önünde gözcülük yaptığı iddiası ile yargılanıyordu.

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi, sanıklar hakkındaki davayı, dün karara bağladı ve sanık Mustafa Baki Gülcan'ı, Ömür Metin Coşkun'u «taammüden öldürme ye tam teşebbüs» suçundan önce idam cezasına çarptırdı, ancak fiilin tam teşebbüs aşamasında kalması nedeni ile cezayı 20 yıl ağır hapse çevirdi.

Sanık Mustafa Baki Gülcan, Metin Burunsuz'u «kasten öldürmeye tam teşebbüs» suçundan da 24 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı, bu fiilin de teşebbüs aşamasında kalması nedeni ile ceza, 16 yıl ağır hapse çevrildi.

Sanık, Sinan Hepşen'i kasten öldürmek suçundan da 24 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Mahkeme, verilen toplam 60 yıllık ağır hapis cezasını, sanık Mustafa Baki Gülcan'ın duruşmalardaki iyi halini gözönüne alarak 50 yıl ağır hapse indirdi.

Ancak, sanık Mustafa Baki Gülcan TCK'nın 77. maddesi uyarınca verilen 50 yıllık ağır hapis cezasının 36 yılını hapiste geçirecek.

TARSUS'TA

● Tarsus'ta son olaylardan sonra gözaltına alınanların sayısının 79'a yükseldiği bildirildi. Gözaltına alınanların haklarında düzenlenen evrakla birlikte gruplar halinde adliyeye verildiler.

● Tokat Milletvekili Faruk Demirtola başkanlığında bir MHP heyeti dün son olayları incelemek üzere Tarsus'a geldi. MHP heyeti, bir açıklama yapmadı. MHP heyeti, daha sonra Mersin'e geçerek, İçel Valisi Naim Cömertoğlu ile bir görüşme yaptı.

● Adana'da bir kişiyi öldürmekten sanık olarak aranan Özcan Bıçakçı Tarsus'ta yakalandı.

Güvenlik kuvvetlerinin yaptığı genel kontrol sırasında yakalanan Özcan Bıçakçı'nın üzerinde bir de tabanca bulundu. Sanık Adana'dan gelen bir polis ekibine teslim edilerek Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderildi.

İZMİR'DE

● İzmir polisi tarafından gerçekleştirilen bir operasyonla önceki gün yakalanan 7 Dev-Yol'cu Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi tarafından tutuklandı.

ESKİŞEHİR'DE

● Eskişehir Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı ve TÖB-DER Şube Saymanı Mustafa Hasırcı, sağ görüşlü oldukları belirlenen bir grup tarafından pusuya düşürüldü ve dövülerek ağır yaralandı.

Olayla ilgili olarak soruşturmanın sürdürüldüğü sanıkların kimliklerinin saptanmaya başlandığı bildirildi. 16 demokratik kuruluşta yayınladığı bir bildiri ile olayı kınadı. Bildiride bazı sağcı kuruluşların Eskişehir'i pilot bölge ilan ettikleri ve terör hareketlerine giriştiği belirtildi.

ADAPAZARI'NDA

● Adapazarı Vagon Fabrikası işçilerine ait 16 milyon lirayı getiren fabrika aracı dün saat 11.45 sıralarında otomatik silahlı 6 kişi tarafından soyulmak istendi.

Polislerle soyguncular arasında çıkan silahlı çatışma sonucunda soyguncular olay yerinden kaçtılar.

Yetkililerden alınan bilgiye göre, Adapazarı Vagon Fabrikası'nda çalışan işçilere dağıtılmak üzere Ziraat Bankası'ndan çekilen 16 milyon lirayı taşıyan fabrikaya ait aracın yolu ağır bakım fabrikası önüne gelindiğinde çalıntı olduğu belirlenen «34 RE 569» plakalı kırmızı Fargo marka bir kamyon tarafından kesildi.

Kamyondan çıkan otomatik silahlı 6 soyguncu ile, fabrikaya ait araçta muhafız olarak bulunan Selahattin Demirci ve İzzet Türkmenoğlu adlı polisler arasında silahlı çatışma çıktı. Silahlı çatışma sonucunda soyguncular olay yerine yakın bir yerde bulunan «26 DV 203» plakalı kırmızı bir Volswagen marka otomobile binerek kaçtılar.

İSTANBUL'DA

Hisarüstü'nde dün meydana gelen silahlı çatışmada bir kişi öldürüldü.

Saat 15.10'da çıkan silahlı çatışmanın nedeni henüz belirlenemedi. Olay yeri güvenlik kuvvetlerince kuşatıldı.

Kadıköy Bağdat Caddesinde dün saat 06.00 sıralarında bir evin taraçasına kimlikleri bilinmeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı.

Yorgancılık yaptığı belirtilen Mehmet Eken'in evinin taraçasına konulan bombanın patlaması sonucu hasar meydana geldiği, ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

Çocuk yılı

(Baştarafı 1. Sayfada) seminerler, paneller, toplantılar, eylemleri dünya çapında yankılanması nedeniyle, UÇY Demokratik Örgütler Platformu Başkanı Reha İsvan'ın konferans başkanlık divanına seçildiği haber verildi.

Konferansa ülkemizden fahri konuk olarak TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın da davet edildiği bildiriliyor. TİP Genel Başkanı Boran, konuyla ilgili olarak havaalanında verdiği demeçte, barış ve çocuk konularının ayrılmaz bir bütün olduklarını, bu konferansın dünya barış güçleri arasındaki birliği ve dayanışmayı pekiştireceğini söyledi. Boran, barışın çocuklara verilecek en güzel armağan olduğunu da sözlerine ekledi.

Göçük

(Baştarafı 1. sayfada) herhangi bir olumlu gelişme sağlayamadı. Ereğli Maden ocaklarından çamur çekebilecek güce sahip bir tulumba ile bu tulumba patlamadan çalışabilecek demir borular istendi.

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu
Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290

● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay
Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.: 5 No: 510 Konak
Telefon: 13 69 61
● Dizgi ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtım ... ... Hürriyet Holding A.Ş.

● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Erdal Atabek, Sağlık Bakanı'nın bir yılı boşa geçirdiğini söyledi

Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Erdal Atabek, Tamgün Yasasının yozlaşmaması için Bakanlığa öneriler götürdükleri halde, sorunların üstüne gidilmediğini belirtti.

● Döner sermayeden hekimlere prim verilmesi yolundaki Bakanlık önerisi eleştiriliyor

● Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Erdal Atabek, Sağlık Bakanı Mete Tan'ın bir yılı boşa geçirdiğini söyledi.

● Atabek, pratisyen hekimlerin eğitilerek uzman hekimlerce yürütülmekte olan hizmetlerin büyük bölümünü yürütmelerin sağlanmasını istedi ve «Bu doğru bir yöntemdir ve olanaklıdır» dedi.

HALİD SERTEL

Tam Süre Yasası Yönetmeliğinde yapılması gereken değişiklikler üzerinde tartışmalar sürerken, Tam Süre Yasası ve Yönetmelik değişikliklerine ilişkin olarak görüştüğümüz Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Erdal Atabek, Sağlık Bakanı Mete Tan'ın son bir yılı boşuna geçirdiğini söyledi ve yönetmelik değişiklikleri konusundaki çalışmaların en geç 15 Eylül'e kadar sonuçlanmaması durumunda direnişe geçeceklerini bildirdi.

Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Erdal Atabek Politika'ya yaptığı açıklama sırada şunları söyledi:

«Tam Süre Yasasının uygulanması ülkedeki sağlık hizmetlerinin bir çok yanlışını ortaya çıkarırken, bazı yanlış uygulamalar sorunları arttırmıştır. Yasayı uygulamadan birinci derece sorumlu olan Sağlık Bakanı, yasa çıkmadan önce yapması gereken incelemeleri yapmamış, yasa çıktıktan sonra ise, ortaya çıkan aksaklıklar ve bu konudaki önerilerimizi değerlendirememiştir. Böylece 9 Temmuz 1978'den bu yana geçen bir yılı boşu boşuna geçirmiştir. 9 Temmuz 1979'dan önce Birliğimizin hazırlayıp Sağlık Bakanlığıyla diğer ilgili bakanlıklara verdiği yönetmelik değişiklikleri önerisi, başlangıçta gerek Sağlık ve gerekse de Sosyal Güvenlik Bakanlıkları tarafından olumlu karşılanmıştır. Ancak daha sonra bu çalışmalar yavaşlamış ve Sağlık Bakanlığı son günlerde görüş değiştirmiştir.»

DÖNER SERMAYEDEN HEKİMLERE PRİM VERİLMESİ ÖNERİSİ ELEŞTİRİLİYOR

Erdal Atabek, bakanlığın döner sermayeden hekimlere prim verilmesi yolundaki önerisinin, Tam Süre Yasası'nı yozlaştıracağını ve Tam Süre ilkesini ortadan kaldıracağını belirterek, bunun tam bir sorumsuzluk örneği olduğunu söyledi. Sağlık Bakanlığının bu tutumuyla, Türkiye'deki sağlık hizmetlerinin temel sorunlarını anlayamadığının ortaya çıktığını söyleyen Erdal Atabek sözlerini şöyle sürdürdü:

«Ülkemizdeki sağlık sorunu, temel koruyucu hizmetlere önem verilmemesi, pratisyen hekimliğin önemsenmemesi, pratisyen hekimliğe dayalı sosyalleşmenin etkin ve yaygın kullanılmaması, halk sağlığının uzman hekimlere dayalı biçimde çözümlenmek istenmesi, hekimlerle halk arasındaki parasal ilişkinin sürdürülerek hekimlerin bu yönde güvence aramaları gibi nedenlerden kaynaklanmakta idi.

Son bir yılın bu alanlarda hiçbir çalışma yapılmadan geçirilmiş olması, Tam Süre Yasası'nın başarısını engellerken, hızlı enflasyon ve artan hayat pahalılığı nedeniyle ödeneklerin satın alma gücünün en az yüzde 50 oranında yitirilmiş olması, yönetmelikten doğan aksaklıkların giderilmemesi, Tam Süre Yasası'nın uygulanmasını çıkmaza sokmuştur.

Kuşkusuz, ödeneklerin yitirilen haklar oranında arttırılması, zordur. Ancak tek çözümü burada aramak yanılgıları sürdürecektir. Özellikle yurt çapında kadroları dolu olan pratisyen hekimler eğitilerek, bugün uzman hekimlerce üretilmekte olan hizmetlerin büyük bölümünü yürütmeleri sağlanmalıdır. Bu doğru bir yöntemdir ve olanaklıdır. Çünkü bugün uzman hekimlerce üretilen hizmetlerin büyük bir bölümü, iyi yetişmiş pratisyen hekimler eliyle yürütülmektedir.»

Tam Süre Yasası'nda alınması gereken bir diğer önlemin de muayenehane ve özel hastanelerde çalışan hekimlerin meslekî kurallara uygunluk ve de malî yönden denetiminin sağlanması olduğunu söyleyen Erdal Atabek, bu konuda bir yönetmelik daha çıkarılmasını ve Türk Tabipler Birliği'ne bu yönde görev verilmesini istedi.

Atabek şöyle devam etti:

«Bu önlemler demetini derhal uygulamaya sokmak yerine, döner sermayeden prim verilerek Tam Süre'nin ayakta tutulmaya çalışılması, Tam Süreden önceki durumdan da yanlış sonuçlar verecektir.

Döner sermaye gelirleri halktan alınacağından, halk sağlık hizmetlerine para ödemeye devam edecek, bu gelirlerden hekimlere ödenen primse, doğal sonuç olarak koruyucu hekimlik hizmetleri ve pratisyen hekimliği geri plana itecektir. Ayrıca sağlık kurumları arasında, uzman hekimler arasında çekişmelere, tedirginliklere yol açacaktır. Bu özelliklerinden ötürü, döner sermayeden prim verilmesi, eskisinden de kötü bir sistem olacaktır.

Bütün bu nedenlerden dolayı, Türk Tabipler Birliği Temsilciler Meclisi olarak önerilerimizin kabulü, yasayı yozlaştırıcı girişimlerden kaçınılması konusunda girişimlerimizi sürdürmeye kararlıyız.»

Emekli Sandığı Temsilcilik Seçimini TÜM-DER'in adayı kazandı

Ankara, (Politika) — Emekli Sandığı Müdürler Kurulu Personel Temsilcisi seçimini TÜM-DER'in adayı Recep Demirci kazandı. Demirci 1525 oy alırken gerici ve faşistlerin desteklediği bildirilen Mustafa Atay 1493 oy alabildi.

Emekli Sandığı Müdürler Kurulu Personel Temsilciliğinin önceki seçimini de TÜM-DER adayı kazanmıştı.

Seçimlerle ilgili olarak TÜM-DER Ankara Şubesi Başkanı Musa Aydın bir açıklama yaparak «var olan demokratik hakların bile gasbedilmeye çalışıldığı faşist terörün alabildiğine arttığı bir dönemde yeni mevzilerin kazanılması için mücadelemize daha bilinçli ve kararlı olarak devam edeceğiz» dedi.

DEV-MADEN-SEN Yönetim Kurulu üyeleri polisler tarafından dövüldü

Balıkesir — Balıkesir'in Bigadiç ilçesinde izni alınmış bildirileri dağıtırken komandoların saldırısına uğrayan DEV MADEN-SEN yönetim kurulu üyelerinin, Komiser Mahzar Bulut tarafından tutuklandıkları ve karakolda işkence gördükleri belirtiliyor.

Savcılıktaki ifadelerinden sonra tutuklanarak cezaevine gönderilen sendika ilgililerinin, cezaevi yerine Sındırgı istikametine götürüldükleri ve yolda dövüldükleri verilen haberler arasında. Daha sonra cezaevine gönderilen sendikacılar durumu bir telgrafla Başbakana, Balıkesir Valisine, İçişleri ve Adalet Bakanına duyurdular.

TELGRAFIN METNİ

DEV-MADEN-SEN Merkez Yönetim Kurulu üyesi Süleyman Kırteke, Genel Merkez Yönetim Kurulu üyesi Zihni Sunal, Genel Merkez Örgütlenme Uzmanı Doğan Örs ve Sendikanın Bigadiç lokal başkanı M. Ali Otçu, ilgililere gönderdikleri telgraflarda şöyle dediler:

«Bigadiç adliyesince tutuklandık.

Yüzelli metre ilerdeki cezaevine götürülmek için bindirildiğimiz polis otobüsünde komiser Mazhar Bulut komutasında 20-25 kişilik toplum polisi grubu bizi cezaevine götürmeyerek Sındırgı istikametine kaçırdılar ve altı-yedi kilometrelik yol güzergâhı boyunca bizlere insanlık dışı işkence ve küfürler ederek gezdirdiler.

Yasa dışı böyle vahşi bir davranışta bulunan toplum polislerinin kamuoyu önünde teşhir ve cezalandırılmalarını istiyoruz.

Saygılarımızla»

Temizlik işçisi bir kadın, apartmanın üçüncü katından düşerek öldü

● Kezban Alamehmet adındaki iki çocuk annesi işçinin sigortasız çalıştırıldığı öğrenildi

İstanbul, (Politika) — Yeşilköy'de sigortasız çalıştırılan temizlik işçisi bir kadın ev sahibinin «camları iyi silmiyorsun» diye bağırması üzerine dengesini kaybederek üçüncü kattan aşağıya düştü ve ilgisizlik yüzünden kurtarılamayarak öldü.

Kezban Alamehmet adındaki iki çocuk annesi, çocuğunun öğrenim masraflarını karşılamak üzere, haftada bir gün gittiği Yeşilköy'deki bir apartman dairesinin camlarını temizlerken, daire sahibinin «camları iyi silmiyorsun» diye bağırması üzerine 3. kattan aşağıya düştü. Yaralı olarak bir saatten fazla düştüğü yerde kalan işçi kadın, çağrılan bir ambulansla hastaneye kaldırılmak istendi. Ancak ambulansın yolda üç dört kez arıza yapması nedeniyle Çapa Guraba hastanesine çok geç getirildi. Bu sırada hastanede cereyan kesilmesi nedeniyle, olaydan ancak dört saat sonra ameliyata alınabilmesi yüzünden kurtarılamadı ve hayatını kaybetti.

Gebze Alemdar Porselenden 15 işçinin atılması protesto edildi

Bursa (Politika) — Gebze Alemdar Porselen işyerinde çalışan Çimse-İş üyesi 15 işçi hiçbir gerekçe gösterilmeden işten atıldı. 15 işçinin işten atılması üzerine işyerinde çalışan işçiler önceki gün yemek boykotu yaparak yasadışı işçi çıkarmayı protesto ettiler.

Arkadaşlarının geri alınması istemiyle yemek boykotu yapan işçiler dün de saat 15.00 sıralarında bir yürüyüş yaparak işverenin tensikat uygulamasını protesto ettiler. Ancak yürüyüş yapan işçilere Gebze Emniyet kuvvetlerinin müdahale ettiği ve yürüyüşü engellediği belirtildi. Yürüyüş yapan işçileri zorla tren ve otobüslere bindiren polislerin bu sırada «İşveren-sendika anlaştı siz ne diye yürüyorsunuz» şeklinde konuştuğu kaydedildi. Konuyla ilgili görüşlerini açıklayan Gebze Alemdar Porselen işçileri, yürüyüşlerinin polis-işveren işbirliği ile engellendiğini, yasal olmayan yollarla işten atılıp açlığa mahkum edilen arkadaşlarının işe geri alınmalarını sağlamak için direnişe geçebileceklerini bildirdiler.

İzmir Fuarı'nda "İhracatçılar Haftası" düzenlendi

İzmir, (Politika) — İhracatın artırılması ve özendirilmesi amacıyla 48. İzmir Uluslararası Fuarında Belediye İzmir Ticaret Odası tarafından ortaklaşa düzenlenen «Türkiye İhracatçılar Haftası»na sadece konuşmacılar ve gazeteciler katıldı. İhracatçıların bile ilgi göstermediği hafta dolayısıyla yapılan konuşmalarda üniversite mensupları, ihracatçılar, devletin ihracatla ilgili kurumları ayrı ayrı görüşlerini sundular.

ÖZETLE

Trabzon YSE'den 400 işçi işten atıldı

TRABZON — Y.S.E. Trabzon İl Müdürlüğünde çalışan 400'e yakın işçi hiç bir neden olmadan işten atıldı.

Mevsimlik olarak işe alındıklarını şu anda mevsimlik iş olmadığından işçilerin işten çıkarıldığını öne süren ilgililer 4-5 yıldır mevsimlik işçi olarak Y.S.E. çalışan işçilerin aniden işten çıkarılmasına hiç bir yanıt veremiyor.

Y.S.E.'den atılan 400 işçi zor durumda kaldıklarını ifade ederek Y.S.E. ilgililerinden tekrar işe alınmalarını istediler.

Ordu Belediyesi'nde direniş genişliyor

ORDU — Ordu Belediyesinde DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası üyesi işçilerin başlattığı direnişin genişleyeceği öğrenildi. Direnişte bulunan temizlik ve otobüs işletmesi işçilerinin direnişine elektrik ve su işçilerinin de katılacağı bildiriliyor. Bu arada DİSK Bölge Konseyi de bölgedeki sendikaların katılacakları bir destekleme mitingi düzenleyeceği öğrenildi. Bilindiği gibi Genel-İş üyesi işçiler toplu sözleşmelerden doğan haklarını almak ve işten atılan arkadaşlarının işe geri alınmasını sağlamak için 15 gündür direnişte bulunuyorlardı.

Tekstil, Eskişehir Sümerbank'ta çoğunlukta

ESKİŞEHİR — DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Eskişehir Bölge Temsilcisi Selim Omay, Sümerbank işyerinde çoğunluğu sağladıklarını ve bölge çalışma müdürlüğüne yetki için başvuruda bulunduklarını belirtti.

Eskişehir'de Sümerbank işyerinde üye kampanyasının olumlu sonuç vermesi ve Teksif Sendikasından istifaların başlaması üzerine çoğunluğu elde ettiklerini açıklayan Tekstil Sendikası Eskişehir Temsilcisi Selim Omay: «— Bugün Tekstil olarak Sümerbank işyerinde çoğunluk sendika konumunda yetkiyi almak için bölge çalışma müdürlüğüne başvurmuş bulunuyoruz.

Çaycuma'da ilerici bir memur sürüldü

ZONGULDAK — Zonguldak Çaycuma İlçesi Gar Müdürü Haydar Yıldırım çevresinde ilerici olarak bilinen gişe memuru İbrahim Katırcı'yı Çatalağzı İlçe'sine sürdü. Edinilen bilgiye göre Gar Müdürü, sürdüğü gişe memurunun yerine kendi kızını aldı.

TRT — Program-Haber-Eleştiri

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

06.02 Günaydın
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
15.01 Yaşayan Hukuk
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
21.02 Radyo Tiyatrosu

TRT - 2

09.00 Olayların İçinden
10.00 Ünlü Türk Bestecileri
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
18.30 Yollarımız, Konaklarımız, Yaşantıları
22.00 Barok Müzik

TRT - 3

07.02 Güne Başlarken
09.01 Barok Müzik
12.05 Sizin İçin Seçtiklerimiz
14.30 Caz Müziği
17.03 Sizler İçin
20.30 Caz Konseri
22.06 Gecenin Getirdikleri

72. KOĞUŞ BU AKŞAM EKRANA GELİYOR

● Tüm yaşamını halkına adamış bir sanatçı olan Orhan Kemal'in bu ünlü eserini mutlaka izlemek gerek

Bu gece izleyeceğimiz Orhan Kemal'in «72. Koğuş» adlı oyunundan bir görüntü.

Televizyon Yönetmenlerinden Oskay Aytürk, Orhan Kemal'in 12 yıl önce «en iyi oyun» ödülünü alan 72. Koğuş'unu televizyona getirmeyi planladı. Yitirdiğimiz yönetmen Asaf Çiğiltepe'nin 1967-1969 yılları arasında AST'ta 2 yıl boyunca başarıyla yönettiği, 1000 kez oynayan oyununu bu kez yeni bir yönetmen televizyona uyguladı. Oyuncular kimler olmalıydı? 12 yıl öncesinin AST yönetmeni hayatta değildi ama, oyuncularının birçoğuyla çalışmak mümkündü. Oskay Aytürk, «72. Koğuş» Orhan Kemal'in anlatımına çok iyi uysun diye elinden geleni yapacaktı. 1941'ler Bursa Hapishanesinin «Adam Babaları»nı ekranda canlandıracak olanlar kimler bakın: Kaptan rolünde Ayberk Çölok, Fatma rolünde Elif Türkan Çölok, Koya Ali rolünde Çetin Öner, Tavukçu rolünde Aydoğan Ergezen. Çetin Öner ve Aydoğan Ergezen eski AST oyuncularından ve 72. Koğuş'ta oynayanlardan. Şimdilerde televizyon yönetmeni olarak görevliler. Bu oyunda yer almaları için özel izin alındı ve ekrana oyuncu olarak gelecekler. Fuat Çiğiltepe, Asuman Çiğiltepe, Ergun Uçucu, Türker Tekin, Rana Cabbar, Gülşen Girginkoç ve daha kaç sanatçı var oyunda yer alan.

1941'de siyasal görüşlerinden ötürü tutuklanıp Bursa hapishanesine konan Orhan Kemal, hapislik süresini 72. Koğuşta geçirir. O döneme dek şiir yazmaya çalışan ve ilk şiirleri 1939'larda «Yedigün» dergisinde yayınlanan Orhan Kemal, Bursa Cezaevi'nde Nazım Hikmet'le tanışır. Büyük Usta Nazım, Orhan Kemal'in sevgi dolu yüreğinden kopan sesi duymuştur. Ama onun şiirde başarıya ulaşamadığını da görmüş ve söylemiştir. Ondan sonra Orhan Kemal düz yazı yazacaktır: Öykü'ler, romanlar, oyunlar, senaryolar. Çocuklarını doyurmak, oturduğu evin kirasını ödemek için de yazacaktır. Gece yarıları uyanıp, sabahın ilk ışıkları öğlen sıcağına dönünceye dek. Yayınevleri, kalemini tamamen halkına adamış olan Orhan Kemal'in güçlüklerini bildiği için ona az ödeyecek, naz edecektir. O gene yılmayacak; ezilen halkının içinde dolaşacak, onlar için yazacak, romanlar romanları izleyecektir.

72. Koğuş gerçekten çok başarılıdır. Orhan Kemal, içinde yaşadığı gerçeği, yaşamlarını paylaştığı, yürekten sevdiği halkını bu duruma getiren koşulları bildiği için başarılıdır. Oyunun öyküsü kısaca şöyle: Sigara izmaritleri, kir, pas içinde bir koğuş: 72. Koğuş. Bursa Hapishanesinin 72. Koğuşunda, düzenin kurbanı olmuş, toplum dışı bırakılmış suçlu insanlar var. Dört duvar arasında korkunç bir yaşam savaşımı veren bu insanlar da kendine özgü bir ilişkiler ağı içinde sevinirler, acı duyarlar ve belirsiz bir umudun ışığından medet umarlar. Yakından bakar Orhan Kemal bu kişilere. Biri «kaptan»dır koğuştakilerin. Son derece saf, iyi niyetli bir köy çocuğu. Kaptan, parmaklıklar arasından izlediği kadınlar koğuşundaki Fatma'ya gönlünü kaptırmış, ayrılmaz parmaklıklardan, sevgilisini biraz daha görebilmek için. Kaptan, koğuşun sevilmeyen, korkulan, tüm kötülükleri içinde taşıyan berbat bir adamıdır. Elinden her türlü kötülük gelir ve bunu yapmaktan da çekinmez. Bu nedenle de Koğuş'ta herkes ondan çekinir. Bobi mi? Zararsız göründüğüne bakmayın, kimin teknesine binse onun düdüğünü çalanlardandır. Bir de eşcinseldir. Günün birinde Kaptan'a bir yakınından 500 lira yardım gelir. Berbat, ne yapar eder, Kaptan'ı oyuna getirir, parayı Koğuş'a harcatır. Bir bölümünü de Fatma'ya gönderme numarasıyla iç eder. Oysa Fatma başka bir tutukevine gönderilmiştir ve para eline geçmeyecektir. Parmaklıklar önünde Kaptan, uzun kış günlerinde Fatma'sını bekleyerek ölür. Bu ölüm birden Koğuş'ta günlük durumu değiştirecek ve bir örgütlenmenin başını çekecektir. 72. Koğuş'un Adam Babaları, Kaptan'ın ölümünden Berbat'ı sorumlu görmektedirler. Berbat'a karşı çıkarlar.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Sinbad'ın Serüvenleri

Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak olan 53. ve son bölümünde, Sinbad ve dostları cinleri yendikten sonra bu kez de Mavi Şeytan'la karşılaşmak üzere şataya doğru yola çıkarlar.

19.30 Çocuklarla Müzik

Programda, Ankara Devlet Konservatuvarı öğrencileri: Bahar Dördüncü, 3 piyano parçası çalar; Mihriban Uykaç, yan flütle Teliman'ın 1 ve 2 no'lu Menüet'ini ve Köhler'in etüdü'nü; Gülşen Tanga, Keman'la VİVALDİ'nin 5. NOLU SONATI'nı çalar. Koro, Muammer Sun'un DUT AĞACI parçasını söyler. Ufuk Dördüncü, piyanoyla Bartok ve Grec'ten birer parça çalar. Fazlı Aslan kornoyla Şubert'ten serenat çalar.

20.00 Türk Sanat Müziği Toplu Programı

Ankara Televizyonunca hazırlanan programda, Ankara Radyosu ses ve saz topluluğu, uşşak fasılında PEŞREV-RENGİ RUHSARINA - GÖSTERMEDİ BİR GÜN BANA - DUÇARI HİCRİ YAR OLALI - YALNIZ BIRAKIP GİTME - BU AKŞAM GÜN BATARKEN GEL - GİTTİ DE GELMEYİVERDİ şarkılarını ve SAZ SEMAİSİ'ni söyleyecekler. Programı, İlgün Soysev hazırladı.

20.30 HABERLER

21.15 Saz Eserleri

21.20 Televizyonda Tiyatro

22.50 Aşk Gemisi

Dizi filmin DEĞİŞME GEREĞİ adlı bölümü yayınlanacak. Kaptan'ın okul arkadaşı olan Jocelya geziye çıkar. Eskiden duyduğu ilginin canlandığını hisseden Kaptan, Jocelya'le ilişki kurmaya çalışır. Karısını yeni kaybeden Nate, gemide nişanlısını yitiren Roberta'yla dostluk kurar. Eski yaşam biçiminden vazgeçmek isteyen Jill, dinlenmek için çıktığı gezide Bill'e rastlar. Aralarında duygusal bağ kurulur. Jill, geçmişi hakkında Bill'le konuşmak ister.

23.40 HABERLER